

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra anglického jazyka a literatury

Didaktické prostředky a pomůcky v hodinách angličtiny na 1. stupni ZŠ

Diplomová práce

Autor: Jana Javůrková
Studijní program: M 7503 Učitelství pro základní školy
Studijní obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
Vedoucí práce: Mgr. Olga Vraštilová, M. A., Ph.D.
Oponent práce: Mgr. Martin Skutil, Ph.D.

Zadání diplomové práce

Autor:	Jana Javůrková
Studium:	P12691
Studijní program:	M7503 Učitelství pro základní školy
Studijní obor:	Učitelství pro 1. stupeň základní školy
Název diplomové práce:	Didaktické prostředky a pomůcky v hodinách angličtiny na 1. stupni ZŠ
Název diplomové práce AJ:	Didactic Means and Aids in English Classes for Young Learners

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Teoretická část práce se zaměří na charakteristiku dětí mladšího školního věku a jak jsou tyto reflektovány ve výuce, dále bude definovat a klasifikovat didaktické prostředky a jejich funkci. Zaměří se rovněž na postupy při tvorbě vlastních pracovních listů a použití ICT a IWB ve výuce této věkové kategorie žáků. Praktická část se bude zabývat srovnáním učebnic, jak jsou zde zastoupeny všechny součásti jazyka tj. řečové dovednosti a jazykové prostředky. Na základě tohoto výzkumu bude tato část pokusem o vytvoření sborníku konkrétních pomůcek a pracovních listů, které budou podpořeny aktivitami na IWB.

Moon, Jayne. Children learning English. Oxford, 2000. Phillips, S. Young Learners. Oxford, 1993. Halliwell, Susan. Teaching English in the primary classroom. 1st pub. London, 1992. ISBN 0-582-07109-7. Cameron, Lynne. Teaching languages to young learners. Cambridge, 2001. ISBN 0-521-77434-9. Choděra, Radomír. Didaktika cizích jazyků. Praha: Academia, 2006. ISBN 80-200-1213-3. Doláková, Sylva. Playing English. Infoa, 2012, ISBN 80-7240-445-8.

Garantující pracoviště: Katedra anglického jazyka a literatury,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Olga Vraštilová, M.A., Ph.D.

Oponent: Mgr. Martin Skutil, Ph.D.

Datum zadání závěrečné práce: 16.12.2015

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala pod vedením vedoucí diplomové práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové, dne ..... Podpis:.....

Poděkování

Děkuji vedoucí diplomové práce Mgr. Olze Vraštilové, M. A., Ph.D. za odborné vedení, vstřícnost, cenné rady a připomínky, které mi při vypracování mé diplomové práce poskytovala.

Anotace

JAVŮRKOVÁ, Jana. *Didaktické prostředky a pomůcky v hodinách angličtiny na 1. stupni ZŠ*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2018. 117 s. Diplomová práce.

Cílem diplomové práce je charakteristika dětí mladšího školního věku, a jak jsou tyto potřeby reflektovány ve výuce cizího jazyka. V teoretické části jsou dále definovány a klasifikovány didaktické prostředky a využití interaktivní tabule. Na základě zjištěných skutečností bude praktická část pokusem o vytvoření sborníku aktivit pro tuto věkovou skupinu. Praktická část je rozdělena na čtyři hlavní kapitoly dle základních řečových dovedností - poslech, mluvení, čtení a psaní. Tato část je psána v anglickém jazyce.

Klíčová slova: mladší školní věk, didaktické prostředky, pracovní listy, interaktivní tabule

Annotation

JAVŮRKOVÁ, Jana. *Didactic Means and Aids in English Classes for Young Learners*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2018. 117 pp. Diploma Thesis.

The aim of the diploma thesis is the characteristics of primary school children and how these needs are reflected in the teaching of a foreign language. In the theoretical part there are the didactic means and the use of the interactive whiteboard defined and classified. On the basis of the facts, the practical part will be an attempt to create a set of activities for this age group. The practical part is divided into four main chapters of basic language skills – listening, speaking, reading and writing. This part is written in English.

Keywords: younger school age, didactic means, worksheets, interactive whiteboard

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomová práce je uložena v souladu s rektorským výnosem č. 13/2017 (Řád pro nakládání s bakalářskými, rigorózními, dizertačními a habilitačními pracemi na UHK).

Datum:

Podpis:.....

Obsah

Úvod.....	11
Teoretická část	
1. Vymezení školního věku	13
1.1 Mladší školní věk	13
1.1.1 Kognitivní vývoj.....	14
1.1.2 Emoční vývoj a socializace	15
1.1.3 Cizí jazyk u dětí mladšího školního věku	16
2. Charakteristika a členění didaktických prostředků.....	20
2.1 Materiální didaktické prostředky	20
2.1.1 Didaktické pomůcky	21
2.1.2 Informační a komunikační technologie	21
2.1.3 Interaktivní tabule	22
2.1.4 Pracovní listy	24
2.2 Nemateriální didaktické prostředky	25
2.2.1 Klasické výukové metody	26
2.2.2 Aktivizující výukové metody	27
2.2.3 Komplexní výukové metody	28
Praktická část	30
3. Miniprůzkum	30
4. Comparison of textbooks	38
4.1 Listening.....	38
4.2 Speaking.....	39
4.3 Reading.....	39
4.4 Writing	40
5. Activity bank- listening	41
5.1 Walking, walking – nursery rhyme	41

5.2 Monsters	42
5.3 Picture dictation – Story telling	45
5.4 Animal house – a song	47
5.5 Peppa Pig – Fruit day at the supermarket	52
6. Activity bank - speaking	54
6.1 Ask questions	54
6.2 Board game	57
6.3 AZ quiz	60
6.4 Jeopardy game	62
6.5 Game – speak, draw and pantomime	65
7. Activity bank- reading	67
7.1 Trevor Troll	67
7.2 Word maze	70
7.3 You read, I write	72
7.4 Dominoes	74
7.5 Picture reading	76
8. Activity bank - writing	78
8.1 Magic Box	78
8.2 Postcards	79
8.3 Scattergories	80
8.4 Question charts	81
8.5 Colour Cards	83
Závěr	85
Seznam fotek	87
Seznam IWB	89
Seznam grafů	90
Použitá literatura	91

Internetové zdroje	93
Seznam příloh	95

Úvod

Při vybírání své diplomové práce jsem se snažila zvolit téma, které by mě bavilo a zároveň bych využila své dosavadní zkušenosti z výuky. Třetím rokem vyučuji děti od třetí do páté třídy anglický jazyk na základní škole.

Výuka cizího jazyka patří v této době mezi nejdůležitější předměty. Schopnost domluvit se cizím jazykem je jednou z dovedností vzdělaného člověka. Proto je důležité, aby žáci měli kvalitní výuku již od samého začátku. Důležitým faktorem ve výuce malých dětí je vzbuzení zájmu o jazyk. Cílem učitele by mělo být vytvoření takové hodiny, ze které děti odcházejí spokojené, nadšené z nových věcí a plné zážitků. Přimět žáky nebát se mluvit a používat cizí jazyk. Na prvním stupni základní školy je potřeba využívat různé metody, které se častěji střídají s ohledem na krátkou pozornost malých dětí. Dalším předpokladem pro kvalitní a úspěšnou výuku je znalost a používání různých materiálních a nemateriálních prostředků. Střídání činností vyžaduje přípravy na interaktivní tabuli, vytvoření pracovních listů, her či jiných pomůcek. Učitel musí mít hodiny pečlivě připravené a promyšlené.

Využití her a jiných aktivit vede ke zpříjemnění hodin. Žáci nevnímají dril gramatiky, ale s nadšením trénují a procvičují fráze či nová slovíčka.

V diplomové práci popisuji několik aktivit, které se mi osvědčily při výuce. Všechny mají cíl procvičení učiva prvního stupně, které může využít kdokoli, bez ohledu na používané učebnice.

Snažím se o vytvoření originálního souboru aktivit, které nejsou běžně zařazeny do učebnic. Vycházím z vlastních potřeb při vyučování. Podporou mi jsou pozitivní reakce mých žáků i kladné reflexe kolegů. Dalším důležitým faktorem jsou komentáře mé desetileté dcery, která mi pomáhá při tvorbě pomůcek, které zároveň sama prověřuje.

Všechny aktivity budou zrealizovány a odučeny na Základní škole v Třebechovicích pod Orebem. Moji kolegové a žáci je budou reflektovat.

Základní škola má podepsaný souhlas rodičů všech žáků školy k pořizování fotografií, audio a videozáznamů a jejich použití pro veřejnost. Díky tomu jsem žáky při hodinách mohla vyfotografovat a k jednotlivým aktivitám pořízené fotografie přikládám.

Prostudovala jsem učebnice od české autorky Marie Zahálkové a anglické učebnice Happy Street, Happy House a Project 1. Poznatky uvádím v praktické části v kapitole číslo pět, jak jsou v těchto knihách jednotlivé dovednosti zahrnuty.

Aktivity jsou rozděleny dle řečových schopností – poslech, mluvení, čtení a psaní. V každé kapitole je popsáno pět aktivit, jedná se o upevnění a procvičení učiva formou hry. Vytvořila jsem vlastní pomůcky a pracovní listy. Některé aktivity jsou podpořeny výukou na interaktivní tabuli. Těchto deset příprav je vytvořeno v programu Smart Notebooku a nahráno na CD, které je přiloženo k diplomové práci. Doufám, že tyto vytvořené materiály budou prospěšné pro jiné kolegy a přinesou obohacení do hodin i pro další žáky na různých školách.

1. Vymezení školního věku

Školní věk je vymezen obdobím povinné školní docházky. Škola se stává první významnou institucí, do níž se dítě dostává. Nástup do školy ovlivní další rozvoj jeho osobnosti. Postupně se zde budou rozvíjet jeho schopnosti a dovednosti. Zároveň je škola místem, kde dítě získá spoustu sociálních zkušeností.

Dle Vágnerové lze školní věk rozdělit na tři dílčí fáze (1999, s. 107) :

Raný školní věk trvá od nástupu do školy, tj. přibližně od 6–7 let do 8–9 let. Je charakteristický změnou životní situace a různými vývojovými změnami, které se projevují především ve vztahu ke škole.

Střední školní věk trvá od 8–9 let do 11–12 let, tj. do doby, kdy dítě přechází na 2. stupeň základní školy a začíná dospívat. V průběhu této fáze dochází k mnoha změnám, které jsou podmíněny nejen sociálně, ale i biologicky. Lze je považovat za přípravu na dobu dospívání.

Starší školní věk navazuje na období středního školního věku a trvá do ukončení základní školy, to znamená přibližně do 15 let. Toto období bývá označováno jako pubescence.

1.1 Mladší školní věk

Období mladšího školního věku lze celkově charakterizovat jako relativně klidné a bez dramatických vývojových změn. Tato vývojová fáze začíná zahájením školní docházky a končí s nástupem pubescence. Největší změny se projevují v psychickém a sociálním vývoji dítěte. Zásadní změnou v tomto období je relativně dlouhodobé odloučení od rodiny, při čemž se dítě musí soustředit na výuku a také se integrovat do skupiny spolužáků. Žáci jsou ovlivněni učitelem, kolektivem ve třídě a také samotnými školními povinnostmi. Většina dětí v tomto věku ráda spolupracuje a snaží se být při hodinách aktivní (Ptáček, Kuželová, 2013).

Rozdíl mezi aktivitou žáků na prvním a druhém stupni se poměrně liší. Podle mého názoru je snadnější zaujmout mladší děti a přimět je k práci. Jako učitelka prvního i druhého stupni se s tímto rozdílným přístupem k práci setkávám denně. Děti na prvním stupni jsou nadšené z jakékoli aktivity, kde se mohou hýbat, něco kreslit, zkoumat, soutěžit mezi sebou. Při zkoušení nových her, pracovních listů a příprav na interaktivní tabuli jsem byla odměněna nadšením a kladnými reakcemi mých žáků. Nemohu říci, že by žáci na druhém stupni neuvítali zařazení her a různých činností, ale jejich snaha a přístup je v jednotlivých třídách rozdílný.

V tomto období je důležité děti ocenit za jejich snahu. Dítě vyhodnotí své snažení jako úspěšné nebo neúspěšné podle toho, zda je toto snažení někým subjektivně důležitým oceněno. Na podaném výkonu závisí sebehodnocení dítěte. Výsledek samotný pro dítě nemá největší význam (Ptáček, Kuželová, 2013).

1.1.1 Kognitivní vývoj

Na začátku školního věku je dítě schopno operací, které se vážou na konkrétní věci, jevy a obsahy. Je důležité, aby si děti mohly vše názorně představit. U žáků mladšího školního věku postupně stále více roste schopnost soustředění, kvalita stálosti a přenášení pozornosti i její rozsah. Výrazně se rozvíjí aktivní úmyslná pozornost. Dítě se chce soustředit na učivo, neboť ví, že pokud bude úspěšné, bude odměněno. Žáci si dokáží trvale zapamatovat to, nač zaměří svou pozornost. Postupný rozvoj myšlení vede k rozvoji logické paměti. V tomto věku převládá schopnost mechanického zapamatování. Dítě dokáže udržet více informací najednou. Problémy dokáže řešit pouze v mysli. Zdokonaluje se slovní projev, roste slovní zásoba, délka vět, jejich složitost i skladba. Dítě poznává nová slova. Mezi školáky jsou již znatelné rozdíly v kvalitě slovního projevu (Zacharová, 2012).

Při výuce anglického jazyka na prvním stupni je důležité, aby žáci zapojili co nejvíce smyslů. Důležité je používat obrázkové materiály. V těchto směrech se domnívám, že jsou rozhodně přínosnější knihy od nakladatelství Oxford University Press. Celá učebnice je barevně ilustrovaná a obrázky vhodně doplňují jednotlivá cvičení. V knihách Marie Zahálkové jsou použity starší fotografie, obrázky nejsou poutavé.

Schopnost naučit se správně vyslovovat slovíčka v cizím jazyce je spjata se správnou výslovností v jazyce mateřském. V dnešní době se stává, že do škol přicházejí žáci se špatnou výslovností a artikulací. Tito žáci mají problémy nejen v anglickém jazyce, který se na většině škol začínají učit ve třetí třídě, ale také v českém jazyce.

1.1.2 Emoční vývoj a socializace

Dítě se učí modelovat své způsoby chování už nejen podle rodičů, ale i učitelů a spolužáků. Ve třídě se dítě může naučit takovým dovednostem jako je pomoc slabším, spolupráce či soutěživost (Langmeier, Krejčířová, 2006).

Dle Vágnerové (1999) si žák během výuky zkouší různé formy soupeření, ale i způsoby spolupráce. Může zde získat významnou sociální zkušenost s projevem solidarity, kterou nelze prožít jinak než ve skupině rovnocenných spolužáků. Vytvářejí se zde různé kamarádské vztahy a postupně dochází k diferenciaci a hierarchizaci rolí. Dosažení dobré pozice a sympatie spolužáků má v dětském věku velký význam. Dítě si takto potvrzuje pozitivní hodnotu vlastní osoby, získává větší sebejistotu a sebeúctu, což se projeví i v jeho sebepojetí.

Podle Langmeiera a Krejčířové (2006) starší žáci přecházejí od hravých aktivit k občasné vytrvalejší a cílevědomější činnosti. Dokáží již sami dokončit náročnější úkol. Hra ze života dítěte ovšem nevymizí a ani práce nenastupuje rázem. Obojí se dlouho střídá a navzájem prolíná. Učitel by měl zařadit zábavu i pro starší děti. Hry jsou bohatší, různorodější, mají složitější pravidla. Děti si hrají ve skupinkách, mají rády soutěže. V hodinách angličtiny je vhodné zařadit aktivitu nazvanou Game – speaking, drawing and pantomime. Pravidla jsou totožná s pravidly české verze Aktivita. Při hře se střídá mluvení, předvádění pantomimy a též kreslení na tabuli. Tato hra měla velký úspěch a žáci si ji často chtěli zahrát. Při častějším hraní této hry je zapotřebí obměňovat kartičky, aby hra byla stále atraktivní.

Podle Dvořákové (2002) je jednou ze základních potřeb dítěte pohyb. Prostřednictvím pohybu se dítě seznamuje s okolím, získává sebevědomí a učí se spolupráci. Zároveň je prostředkem, jak vyjádřit sebe sama a komunikovat s ostatními. Pohyb by měl být jedním z výchozích bodů v učení dětí všeobecně.

Pohybové chvílky jsou u malých školáků velmi důležité i z pohledu schopnosti věnovat se určité činnosti. Schopnost soustředit se a cíleně pracovat se zlepšuje postupně s věkem. Důležité je, abychom neměli přehnané nároky a zohledňovali individuální vývoj jednotlivých žáků. Pokud učitel vidí, že jsou žáci unavení nebo se již nesoustředí, je na místě zařadit pohybovou aktivitu. Příkladem mohou být písničky Super Simple Songs vytvořené pro začátečníky v anglickém jazyce. Žáci se nejen protáhnou, ale zároveň se učí nová slovíčka, která si propojují s pohybem. Slovíčka si rychleji zapamatují a také snadněji vybaví. V rámci mezipředmětových vztahů je vhodné zařadit anglické písničky též do hodin českého jazyka či matematiky.

1.1.3 Cizí jazyk u dětí mladšího školního věku

„Cílem výuky anglického jazyka by především měl být rozvoj komunikačních dovedností dětí v cizím jazyce. Při výuce žáků mladšího školního věku je hlavním cílem probuzení zájmu o daný předmět – učíme děti hravou formou a povzbuzujeme je k celoživotnímu vzdělávání, poskytujeme jim pozitivní stimuly k učení, k chuti učit se cizímu jazyku. Při výuce dětí mladšího věku dbáme především na rozvoj dovednosti poslechu a mluvení. Při výuce používáme aktivizující metody“ (Zormanová, 2015).

Rámcový vzdělávací program vymezuje jako hlavní cíle vzdělávacího oboru Cizí jazyk zařazeného do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace především vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů, zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace v daném kulturním prostředí. Dále též k rozvíjení pozitivního vztahu k osvojovanému jazyku, získání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti, ke kultivovanému projevu a v neposlední řadě také k samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření (RVP ZV, 2016, s. 16).

Očekávané výstupy pro 1. stupeň, 2. období (RVP, s. 26-27, 2016)

Poslech s porozuměním

CJ-5-1-01 žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02 žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-5-1-03 žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

CJ-5-2-01 žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů
CJ-5-2-02 žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
CJ-5-2-03 žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

CJ-5-3-01 žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
CJ-5-3-02 žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

CJ-5-4-01 žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
CJ-5-4-02 žák vyplní osobní údaje do formuláře

Jak uvádí Scott a Ytreberg výuku u mladších dětí je potřeba propojit nejen s pohybem, ale též zapojit co nejvíce smyslů. Učitel by měl používat různé předměty a obrázky, aby si žáci jednotlivá slovíčka spojili s názornou představou. Nejjednoduššími pomůckami jsou různé druhy kartiček. Pro větší upoutání pozornosti a odbourání strachu z něčeho nového využívají učitelé maňásky, plyšové hračky či loutky. Čím menší děti učíme, o to více bychom měli být herci. Jednak tím žáky zaujmeme, ale zároveň jim pomáháme s porozuměním a pochopením situace. Pro zpestření hodin se děti učí krátké básničky a písničky. Častějším opakováním získávají sebejistotu a odvalu pro další učení. K jistotě přispívají rutiny, zavedená pravidla a situace, které dětem hodiny usnadňují. Svoji roli mají také aktivity, kdy žáky necháme vymýšlet své vlastní rýmy a hrát si se zvuky. V tomto věku mají žáci velkou schopnost se snadněji učit jazyk díky hraní her. Svoji roli mají stolní hry, které slouží nejen k učení se spolupráce ve skupině, toleranci, ale také žáky motivují k učení se nových slovíček

či frází. Malé děti jsou plny energie a očekávání, proto je důležité mít hodiny pečlivě naplánované a promyšlené. Střídání různých činností by mělo být samozřejmostí. Při plánování hodiny by učitel měl dbát na prostřídání všech již zmíněných řečových dovedností (Scott, Ytreberg, 1990).

„Poslech s porozuměním má klíčovou roli v komunikativním způsobu výuky cizího jazyka žáků. Je to proto, že mluvená/zvuková podoba jazyka je pro dítě přirozeným zdrojem pro osvojení výslovnosti a slovní zásoby, které jsou předpokladem mluvení. Pro efektivní rozvoj poslechových dovedností ve školním prostředí je nezbytné vytvoření srozumitelného situačního kontextu, který zajistí porozumění i těm jazykovým prvkům, které jsou pro žáka nové. Situační kontext lze vytvořit např. pomocí obrázků, loutek a dalších vizuálních pomůcek. Žák rozumí s opakovaným využíváním rutinních metod krátkým otázkám, které se vztahují k tematickým okruhům. Žák je schopen provádět krátké pokyny, které učitel ve výuce pravidelně používá. Pro nácvik porozumění těmto pokynům jsou vhodné aktivity vycházející z metody Total Physical Response“ (Metodický portál rvp- 1 , 2018).

Metoda nazývaná Total Physical Response (TPR) byla původně zavedená americkým profesorem psychologie James Asherem v šedesátých letech dvacátého století. Její podstatou je propojení učení s fyzickým pohybem. Jedná se o instrukce jako "Pojď k tabuli" nebo "Otevři si svou knihu". Krátké aktivity TPR jsou pro žáky motivující a mohou sloužit jako pomůcka pro lepší fixaci paměti (Bowen, 2017).

„Mluvení je zaměřeno na zvládnutí základních komunikačních situací (pozdrav, představení se, poděkování) a na zvládnutí jednoduché řečové produkce. Na 1. stupni se jedná především o osvojování jednotlivých výrazů a krátkých slovních spojení. Důležitá je jasná struktura učiva, názornost, vizuální opora a využití dalších podpůrných strategií. Vhodné jsou metody výuky používané u věkové skupiny převážně předškolních dětí a žáků mladšího školního věku, zejména multisensoriální přístup zahrnující říkanky, rytimizace, písničky, jednoduché výtvarné, pohybové a pracovní činnosti vedené v cizím jazyce“ (Metodický portál rvp- 2 , 2018).

„Čtení s porozuměním je zaměřeno na zvládnutí čtení (a překlad) jednoduchých pojmů a názvů, informačních tabulí, nápisů a popř. jednoduchých sdělení. Díky překladu je v případě potřeby zaručeno pokud možno jednoznačné pochopení smyslu textu“ (Metodický portál rvp- 3, 2018).

Písenné dovednosti jsou kombinované s ústními. Psaní je pro žáky nejtěžší dovedností, nemohou využívat řeč těla, intonaci, tón ani oční kontakt. Psaní v cizím jazyce je často spojeno s opravou chyb. Na gramatiku, pravopis a interpunkce se klade často větší důraz než na obsah (Scott, Ytreberg, 1990).

2. Charakteristika a členění didaktických prostředků

Didaktické prostředky doprovází výchovně vzdělávací proces. Podle Vališové a Kasíkové (2007) je vzdělávání složitý proces, při kterém dochází k záměrnému a organizovanému osvojování vědomostí, dovedností, schopností, návyků, postojů a hodnot. Při školní výuce se zároveň vytvářejí kompetence, které přesahují do běžného života. Správná volba metody výuky, organizační formy a materiálních prostředků je důležitým faktorem při vyučovacím procesu. Na správném vytyčení cílů i obsahu a na způsobech, jak těchto cílů dosáhnout, závisí efektivita vyučování.

Pojem didaktické prostředky se objevuje v mnoha publikacích týkajících se didaktiky a pedagogiky. Vysvětlení najdeme u mnoha různých autorů, ale ve své podstatě se s výkladem jen nepatrně liší.

Josef Maňák (2003, s. 49) chápe didaktické prostředky jako: *„Předměty a jevy sloužící k dosažení vytyčených cílů. Prostředky v širším smyslu zahrnují vše, co vede ke splnění výchovně vzdělávacích cílů.“*

Jak uvádí Janiš, Ondřejová (2006, s. 10) : *„V nejširším slova smyslu jsou didaktickými prostředky chápány všechny prostředky materiální (např. reálné předměty, jevy, názorné pomůcky, tabule aj.) a nemateriální (např. metody, organizační formy výuky aj.) povahy, které přispívají k celkové efektivitě vyučovacího procesu.“*

2.1 Materiální didaktické prostředky

Materiální didaktické prostředky jsou předměty, které slouží k didaktickým účelům a jsou materiální povahy. Podle Rambouska (1989) do skupiny materiálních prostředků patří vyučovací pomůcky, zařízení a přístroje, žákovské potřeby a didaktická technika. Tyto prostředky dělíme podle smyslů, jejichž funkci při vyučovacím procesu ovlivňují. Jedná se o prostředky - vizuální, auditivní, audiovizuální, zpětnovazebné a pomocné technické prostředky. Pokud se zabýváme pojmem v užším pojetí, pak zahrnuje oblast učebních pomůcek a didaktické techniky.

2.1.1 Didaktické pomůcky

Didaktické pomůcky jsou dle Maňáka (2003) členěny na skutečné předměty, modely, obrazy, zvukové, dotykové nebo literární pomůcky. Všechny tyto pomůcky a přístroje podporují názornost ve výuce a zároveň kladou na nároky při jejich vhodném výběru a zařazení do výuky.

Hlavním důvodem při použití didaktických pomůcek a didaktické techniky při výuce cizího jazyka je vzbudit zájem a vybudovat u žáků pozitivní přístup k cizí řeči. Na prvním stupni by měla výuka cizího jazyka probíhat formou hry, říkanek, písniček, při kterých je vhodné využívat různé „flashcards“. Při tomto způsobu výuky si žáci často ani neuvědomí, že se učí cizí jazyk. Učení je zábavné a spontánní. Ve třetí třídě je vhodné využít kartiček k učení se nových slov. Žáci si vyrábí kartičky, z jedné strany je obrázek, ze strany druhé je napsáno slovíčko. V mých hodinách jsme kartičky tvořili společně. Každý žák si je sám nadepisoval, tím si fixoval správný zápis. Používali různé barvy a kartičky si zdobili. Dále jsme kartičky využili na různé hry a aktivity. Díky názornosti získávají žáci jasnější a ucelené představy o učivu.

2.1.2 Informační a komunikační technologie

Technologie plní v našich životech nezastupitelnou a velmi podstatnou roli, která nás přiměla měnit pohled na tradiční formy dosavadní výuky na našich školách: „*ICT postupně zpřístupňují lidem obrovské množství informací a vědění, což mimo jiné znamená, že škola již není nebo nemusí být jediným a výhradním místem vzdělávání. Takový stav vyvolal mimo jiné otázku, zda je v dnešní době relevantní školní vzdělávání, které je převážně orientováno na tradiční předávání hotových vědomostí*“ (Zounek, 2006, s. 81).

V současné době je především počítač i internet často používaným didaktickým prostředkem. Počítačová technika je nedílnou součástí našeho života, proto nesmí chybět ani při hodinách. Výuka probíhající s použitím ICT nabízí větší možnosti než tradiční výuka. Díky ICT se výuka mění v hru. Hodiny mohou být obohaceny o řadu praktických cvičení, které žáky baví. V učivu se zdokonalují například tím, že si potřebná fakta a informace vyhledávají sami. Žáci se stávají aktivními účastníky výuky. Rozvíjí se jejich schopnost konstruktivně přemýšlet a tvořit. Podílí se na procesu poznání. Jejich zájem o učivo vzroste, výuka je zábavnější a žáci ji sledují a účastní se jí s větší pozorností (Zounek, 2006).

Na většině škol se setkáme s novým ICT zařízením, které propojí vizuální, auditivní a audiovizuální funkci, ale zároveň je napojeno na dotykový displej. Jedná se o interaktivní tabuli.

2.1.3 Interaktivní tabule

Jiří Dostál uvádí následující definici interaktivní tabule: „*Interaktivní tabule je dotykově-senzitivní plocha, prostřednictvím které probíhá vzájemná aktivní komunikace mezi uživatelem a počítačem s cílem zajistit maximální možnou míru názornosti zobrazovaného obsahu. Obvykle je využívána ve spojení s počítačem a dataprojektorem*“ (Dostál, 2009, s. 11).

Jak Dostál uvádí (2009), vzdělávání je neustále inovováno využíváním moderní didaktické techniky a učebních pomůcek, které se pro dnešní generaci vzdělávání staly téměř nepostradatelnými. V českých školách se interaktivní tabule využívají stále častěji a jejich začlenění do výuky se začíná stávat normou.

Jedná se o novou moderní metodu výuky na školách s několika hlavními cíli. K nejvýznamnějším cílům patří možnost žáky motivovat k učení zábavnější a méně stereotypní formou. Žáci nemusí být pouze pasivními posluchači, nýbrž se aktivně zapojují do hodiny.

Interaktivní tabule jsou dodávány společně s autorským software. Učitel tak může snadno naplánovat výuku a vytvářet interaktivní výukové hodiny. Je možné vkládat text, obrázky, zvuky, animace, kresby, atd. Autorský software obvykle obsahuje šablony a výukové objekty k volnému využití. V dnešní době existuje již spousta hotových prezentací, které může učitel použít při svých hodinách (Dostál, 2009).

Na školách jsou nejrozšířenější tabule, které jsou označené jejich výrobcem jako SMART Board, ACTIV Board a INTERWRITE Board. Hlavní rozdíly mezi jednotlivými typy tabulí dle výrobců nalezneme v použité technologii, v principu práce s tabulí, v rozlišovacích schopnostech, rychlosti snímání dotyku a odolnosti proti poškození (Dostál, 2009).

Žáci tabuli ovládají pomocí popisovače, speciálního pera nebo samotným prstem. Správné odpovědi se dají dopisovat, odkrývat nebo volit z dané nabídky. Další možností je vybírat ze spousty interaktivních a multimediálních souborů v části Lesson Activity Toolkit. Žáky tyto aktivity baví. Učitel má možnost každý soubor editovat dle úrovně a schopností žáků a probírané gramatiky.

V současné době některá nakladatelství nabízí školám možnost získání interaktivních učebnic zdarma. Podmínkou je zakoupení určitého množství učebnic a pracovních sešitů. Nakladatelství Oxford University Press poskytuje interaktivní učebnice iTool Project. Jedná se o software, který slouží při výuce na interaktivní tabuli. Na projektoru žáci vidí stránku učebnice nebo pracovního sešitu, ve které je možno doplňovat, vyznačovat důležité údaje nebo si společně zkontrolovat text. Další výhodou je poslechová část, která je namluvena rodilým mluvčím. Dobře zpracovaná jsou poslechová cvičení. Učitel má volbu pustit žákům poslech a zároveň text, který se jim aktuálně zvýrazňuje. Poslechová cvičení jsou doplněna o další aktivity propojující psaní či mluvení. Pro učitele je zde v nabídce několik interaktivních mluvnických cvičení.

Z didaktického hlediska spatřuji výhodu ve využívání moderní techniky ve výuce, neboť je pro žáky atraktivní. Tento styl výuky je baví a je jim blízký. Zároveň umožňuje rychlé a snadno dostupné propojení různých činností a zdrojů.

Tabule je vyrobena z plastu, dobře omyvatelná běžnými mycími prostředky a také odolná. Nehrozí žádná alergie na prach při psaní křídou. Možnost použití Lesson Activity Toolkit zrychluje přípravu učitele, oživuje hodinu a usnadňuje kontrolu. Ve chvíli, kdy se zobrazí správné odpovědi, šikovnější žáci si sami kontrolují a učitel má tak čas se věnovat slabším žákům. Velké množství funkcí přispívá ke zpestření výuky, vybízí učitele k tvořivosti, žáky lépe zaujme a motivuje. Tabule zprostředkovává vizuální informace a tím se zvyšuje názornost. Lze zobrazit různé obrázky, do nichž se dají přidat popisky či text.

Tabule přispívá rovněž k rozvíjení počítačové a informační gramotnosti, která je v dnešní době považována za nezbytnou. Učitel ji též může použít pro výuku žáků s vývojovými poruchami učení.

Nevýhodou může být pořizovací cena. Každá škola nemůže pořídit potřebný počet interaktivních tabulí. Někteří učitelé jsou skeptičtí a spíše preferují tradiční koncepci

vyučování. Jiní nejsou ochotni se učit novým věcem a software aktivně nevyužívají. Nesprávným používáním tabule je potlačena interaktivita a aktivní činnost žáků. Používání tabule musí být přiměřené, aby žáci nebyli zahlceni množstvím informací. Pokud budou žáci brát využívání interaktivní tabule jako samozřejmost, opadne jejich zájem. Nevýhodou je omezený počet žáků pracujících přímo u tabule. Vzhledem k tomu, že při mých hodinách mám ve třídě přes dvacet žáků, musí se střídát a někdy jsou nedočkaví, než na ně přijde znovu řada. Toto řeším dělením třídy na skupiny, kdy se u tabule střídají, aby si každý užil svůj čas. Druhá část třídy pracuje samostatně, například v pracovním sešitě.

2.1.4 Pracovní listy

Pracovní listy patří mezi didaktické materiální prostředky a do výuky se zařazují společně s učebnicemi jako textové učební pomůcky. Pracovní listy jsou určeny především k procvičení potřebných informací a k rozvíjení dovedností žáků. Listy jsou převážně vytvářeny pro individuální práci. Umožňují tím rozvíjet u žáků samostatnost, tvořivost a podněcovat přirozenou touhu po poznání. Mohou být vytvořeny i pro práci skupinovou, kde se procvičují nejenom znalosti a dovednosti, ale i spolupráce. Uplatňuje se zde rozvoj klíčových kompetencí, a to kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské a pracovní. Učitel může zařadit práci s listy ve všech fázích hodiny (Skalková, 1999).

Při tvorbě pracovního listu je důležité stanovení cíle a promyšlení jakou formou jej dosáhnout. Důležitá je přiměřenost, přizpůsobení věku žáků a také atraktivnost. Zároveň je potřeba si uvědomit, v jaké fázi vyučování budou pracovní listy zařazeny a podle toho zvolit vhodné úlohy. Jednotlivé úkoly by měly být seřazeny v určitém logickém sledu, jejich návaznost by měla být dobře promyšlená. Nedostatečné obměňování úloh by mohlo postupně vést ke ztrátě motivaci a k únavě. Učitelé by měli dbát i na délku úloh, která by měla odpovídat věku žáků a jejich schopnostem, ale neměli by zapomenout na odstupňování obtížnosti úkolů. Dobře připravený pracovní list by měl upoutat a zlepšit žakovu pozornost díky zajímavým a zábavným úkolům a díky tomu prodloužit soustředění. Dále by měl přimět používat dosažené vědomosti, dovednosti a rozvíjet logické myšlení. Výhodou pracovních listů je možnost pracovat v individuálním tempu či přizpůsobení speciálním potřebám jednotlivých žáků

například zvýšením či snížením náročnosti, úpravou rozsahu a formy – zvýraznění slov, zvětšení písma či linek, nahrazení písma obrázky...

Pracovní list může sloužit jako zpětná vazba nejen pro učitele, ale zároveň pro žáky i rodiče (Maněnová, 2014).

V této práci přikládám pracovní listy pro samostatnou práci, kde žák pracuje s textem. Úkolem je vybrání správných odpovědí, vybarvení dle zadání nebo přiřazování textu ke správnému obrázku. Cílem je procvičování čtení s porozuměním v anglickém jazyce. Jiné pracovní listy slouží k rozhovorům a nácviku gramatických jevů. Sady kartiček slouží k nácviku mluvení či skládání dle poslechu.

V práci jsou materiály k vytištění, které usnadní práci učitelům. Jedná se o didaktické hry, které podporují spolupráci a zároveň se žáci dobře baví. Další listy splňují propojení několika činností najednou, neboť malé děti rády stříhají, lepí a malují.

2.2 Nemateriální didaktické prostředky

Mezi nemateriální didaktické prostředky patří především metody a formy vyučování. Jak uvádí Maňák a Švec (2003), výuková metoda zprostředkovává a zajišťuje dosažení edukačních cílů. Metoda nepůsobí izolovaně, ale je součástí komplexu četných činitelů. Vyučovací metody, organizační formy výuky spolu s materiálními didaktickými prostředky zabezpečují realizaci cílů a učiva ve výuce. Úspěšnou výuku ovlivňuje z větší části učitel svým výběrem a realizací metod, ale zároveň důležitým faktorem je vzájemná spolupráce mezi učitelem a žáky. Zprostředkování vědomostí a dovedností patří k nejvýraznějším funkcím výukových metod. V zájmu harmonického rozvoje osobnosti žáků je zapotřebí přiřadit i aktivizační a komunikační funkci, která je předpokladem smysluplné a efektivní výuky.

Metody můžeme rozdělit do několika skupin. Dle Maňáka a Švece (2003) má přehled výukových metod pro pedagoga značný význam. Množství metod může pedagoga inspirovat k inovaci i k experimentování, a tím přispět ke zkvalitnění výuky.

Dělíme-li metody dle žákova zdroje poznání, pak se rozlišují metody slovní, názorně-demonstrační a praktické. Jedná se o klasické výukové metody. Metody, kde je kladen důraz na myšlení, řešení problémů a na vlastní činnost žáka, se nazývají aktivizující výukové metody.

2.2.1 Klasické výukové metody

Klasické výukové metody se rozdělují na slovní, názorně-demonstrační a praktické. Metody slovní zahrnují vyprávění, vysvětlování, práci s textem či rozhovor a jsou založené na využití mluveného projevu (Maňák, Švec, 2003). V hodinách anglického jazyka je důležité, aby učitel mluvil na žáky tímto cizím jazykem co nejvíce, správně vyslovoval, a tím žáky pozitivně ovlivňoval. Při počátcích výuky učitel využívá „classroom language“. Žáci nejprve naslouchají, poté začínají používat jednoduché naučené věty. Zařazením gramatických jevů do písniček, básniček či her si žáci nejlépe fixují učivo a zmírňuje se obava z mluvení. Na fixaci učiva je dobré využít metody rozhovoru, který představuje verbální komunikaci v podobě otázek a odpovědí, kdy žáci mluví ve dvojicích. Cílem je doplnění chybějících údajů v tabulce, kdy se stereotypně opakují otázky a odpovědi.

Důležitými činnostmi při výuce českého nebo anglického jazyka je zařazení práce s textem k rozvíjení čtenářské gramotnosti. Jak uvádí Maňák a Švec (2003, s. 64) *„Práci s textem rozumíme výukovou metodu založenou na zpracování textových informací, jejichž využití směřuje k osvojení nových poznatků, k jejich rozšíření a prohloubení, popř. k jejich upevnění.“* Při práci s textem jde hlavně o to, aby žák porozuměl, což je založeno na dovednostech žáka nalézt v textu klíčové pojmy a postihnout vztahy mezi nimi. Při čtení žák uplatňuje vnímání, zapamatování, představivost, fantazii, myšlení i emoce (Maňák, Švec, 2003).

Oblíbenou aktivitou u dětí na prvním stupni je propojení čtení, kreslení a následné hledání, vybírání nebo psaní správných odpovědí.

„Metody názorně-demonstrační se uplatňují v etapě smyslového zprostředkování učiva. Tato skupina metod však nelze chápat izolovaně, ale naopak je třeba zdůraznit velmi úzké vazby s metodami dovednostně-praktickými a slovními“ (Maňák, Švec, 2003, s. 77).

„Pro žáky 1. stupně je vědeckým objektem předvádění celý svět, který je obklopuje a v němž se postupně orientují. V tomto případě je učitelova úloha snadná, protože pro žáky je téměř vše nové a zajímavé, na druhé straně však také obtížná, neboť učitel musí mít bohatou zásobu vhodných objektů, které je třeba pečlivě vybírat a upravovat, aby

ve třídě neorganizoval pouhou podívanou, ale aby žáky vedl k pravdivému poznání“ (Maňák, Švec, 2003, s. 82).

Mezi praktické metody se řadí vytváření dovedností, napodobování, manipulování, experimentování a produkční metody. Jednu z klíčových oblastí kurikula tvoří dovednosti, které jsou považovány za připravenost žáka k činnosti. Dovednosti se vytváří opakováním, tréninkem či drilem. V procesu utváření dovedností je důležité, aby žák měl zájem o aktivní hledání problému, orientoval se v problému a přenášel dovednosti do nových situací (Maňák, Švec, 2003).

2.2.2 Aktivizující výukové metody

Diskuzní, heuristické, situační metody a didaktické hry patří mezi aktivizující metody. Tyto metody byly vytvořeny za účelem překonání stereotypních a direktivních přístupů ve výuce. Aktivní metody naopak podporují kreativitu učitele a aktivní účast žáků při vyučování. Aktivizující metody můžeme definovat jako postupy, které zprostředkovávají dosahování výchovně vzdělávacích cílů na základě vlastních učebních činností žáků, přičemž důraz je kladen na myšlení a řešení problémů. Školákům umožňují se aktivně zapojovat do vyučování a pozitivně ovlivňují formování osobnosti žáka a zohledňují jeho individuální zvláštnosti. Důležitou roli hrají při budování příznivého školního prostředí (Maňák, Švec, 2003).

Situační metody staví na aktivitě svých účastníků. *„Vztahují se na reálné případy ze života, které představují specifické, obtížné jevy vyvolávající potřebu vypořádat se s nimi, vyžadující angažované úsilí a rozhodování“* (Maňák, Švec, 2003, s. 119). Učitel na prvním stupni základního vzdělání musí brát na zřetel, že situační metody musí být uzpůsobeny pro žáky mladšího školního věku. Proto by zvolené metody měly mít spíše hravý charakter. Situační metody obohacují žáky v dovednostech komunikovat a využívat získané znalosti a vědomosti v praxi. Zároveň situační metody rozvíjí tvůrčí myšlení, proces analýzy a syntézy (Maňák, Švec, 2003).

Příkladem jednoduché situační metody pro malé školáky může být psaní pohledu či dopisu. Žáci si představují, že jsou na jakémkoli místě na světě a mají poslat psaní. V první fázi je vhodné využití metody brainstormingu k zopakování velkého množství

sloviček a potřebných frází. Další fází je vymyšlení vlastního textu a dodržení všech náležitostí a formalit u psaní korespondence. Pro podporu kreativity je dobré nechat žáky, aby si poradili i s vytvořením vlastních originálních pohledů.

Didaktické hry jsou využívány na prvním stupni, kde plní především funkci motivační, relaxační a diagnostickou. Hra má jasně vymezená pravidla, je řízena učitelem a podřizuje se didaktickému cíli, ale zároveň nepotlačuje tvořivost žáků. Především umožňuje propojovat neuvědomělou dětskou aktivitu se záměrnou prací a vzděláním. Didaktické hry se orientují na procvičování získaných poznatků, na rozvoj smyslové percepce a myšlenkových procesů. Hry může učitel začlenit do všech vyučovacích předmětů. Činnosti ve hře musí učitel jasně vymezit a měly by stále vzbuzovat pocit, že si děti hrají. Pravidla hry jasně vymezují, co žák smí a nesmí vykonávat. Pravidla pedagog musí formulovat jasně, konkrétně a jednoduše. Musí brát v potaz jednotlivé zvláštnosti všech žáků. Výsledek hry sebou nese hodnocení a odměnu, kterou žáci netrpělivě očekávají (Maňák, Švec, 2003).

Využívání her a soutěží ve výchovně vzdělávacím procesu působí na celkovou osobnost žáka. Maňák, Švec (2003) zdůrazňují především zvýšení zájmu o sdělované učivo, přičemž získané vědomosti, dovednosti a zkušenosti mají trvalejší charakter. Všestranně rozvíjí samostatnost, tvořivost, angažovanost a myšlení žáků. Hry a soutěže jsou založené na komunikaci mezi žáky a zároveň podněcují trénink sociálních kompetencí.

2.2.3 Komplexní výukové metody

„Komplexní metody rozšiřují prostor výukových metod o prvky organizačních forem, didaktických prostředků a mnohem více než předchozí skupiny metod reflektují též celkové cíle výchovy a vzdělávání“ (Maňák, 2003, s. 131).

Jak Maňák dále uvádí (2003), mezi tyto výukové metody se řadí frontální, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, projektová výuka nebo brainstorming.

Frontální výuka se vyznačuje společnou prací žáků ve třídě s dominantním postavením učitele. Výuku řídí, usměrňuje a kontroluje pouze učitel. Komunikace je jednosměrná od učitele k žákům ve formě řízeného rozhovoru.

Pozitivem této metody je rychlé obeznámení žáků s novým učivem. Kladem je také možnost měřit a vzájemně srovnávat úroveň znalostí a dovedností jednotlivých žáků. Při frontální výuce může být pozitivně ovlivňováno klima třídy. Pro některé žáky může být určitá pozice v třídním kolektivu motivací. Prostřednictvím frontální výuky lze vysvětlovat nové učivo, vést rozhovor se třídou, hromadně procvičovat a upevňovat nové poznatky a postupy, provádět opakování (Maňák, 2003).

Výuka, při které se očekává od žáků osobní nasazení a koncentrace pozornosti, bývá spojena se skupinovou prací. Hlavní předností je aktivizace a motivace žáků. Žáci se učí naslouchání, respektu a přijímání názorů druhého. Z komunikativního hlediska je velkou výhodou rozvíjení verbálních i neverbálních dovedností.

Pro správný průběh skupinové práce je důležité nejen stanovit žákům jasná pravidla, ale rovněž zamyslet se nad organizací aktivit přímo v rámci vytvořené skupiny. Při skupinové práci musí učitel žáky průběžně kontrolovat a zajistit zapojení všech členů. Toho lze dosáhnout určením konkrétní role pro jednotlivé žáky (Maňák, 2003).

Samostatnou prací žáků rozumíme „*takovou učební aktivitu, při níž žáci získávají poznatky vlastním úsilím, relativně nezávisle na cizí pomoci a vnějším vedení, a to zejména řešením problémů*“ (Maňák, 2003, s. 154). Slouží nejen k osvojování nových poznatků nebo dovedností, ale také k opakování, fixování nebo procvičování učiva.

Aktivity uváděné v diplomové práci zahrnují různé formy výuky – samostatnou práci, práci ve dvojicích, brainstorming i práci skupinovou.

Praktická část

3. Miniprůzkum

V rámci zkoušení nových aktivit jsem zjišťovala, které činnosti jsou u mých žáků oblíbené. Jako výzkumnou metodu jsem použila dotazník, soubor psaných otázek. Jedná se o nejrozšířenější pedagogickou metodu. Podstatou je zjištění dat, názorů i postojů k problému. Tématem výzkumu bylo zjistit zájem žáků o používání interaktivní tabule, didaktických pomůcek a her při hodinách angličtiny. Odborné informace jsem čerpala z knihy *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství* (Skutil, 2011).

Miniprůzkum byl proveden na malém vzorku respondentů – 19 žáků – školní třída čtvrtého ročníku ZŠ. Zúčastnilo se devět chlapců a deset dívek. Obsahem dotazníku je 14 otázek, které jsou velmi jednoduché a srozumitelné vzhledem k věku žáků. Jedná se o 12 uzavřených (dichotomických) otázek - dotazovaný musí vybrat ze dvou nabízených variant odpovědí – ano / ne. V otázce číslo 13 a 14 žáci píšou vlastní názor. Dotazník je velmi krátký a časově nenáročný.

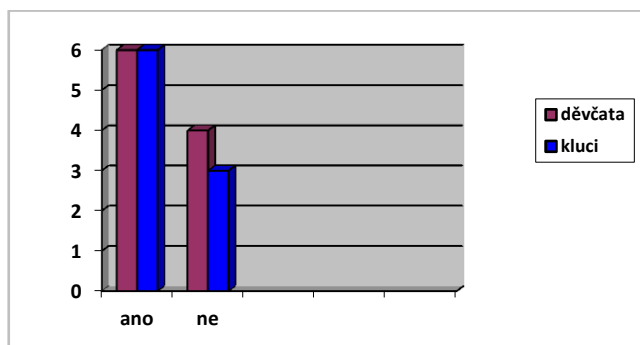
Cíl výzkumu:

- zjistit, zda žáci mají zájem o používání didaktických pomůcek
- zjistit, které pomůcky a hry jsou u žáků nejoblíbenější
- zjistit, zda pracují raději samostatně nebo ve skupinách
- zjistit oblíbenost používání interaktivní tabule
- zjistit, zda žáci rádi propojují pohyb a zpěv s angličtinou

Výzkumné otázky:

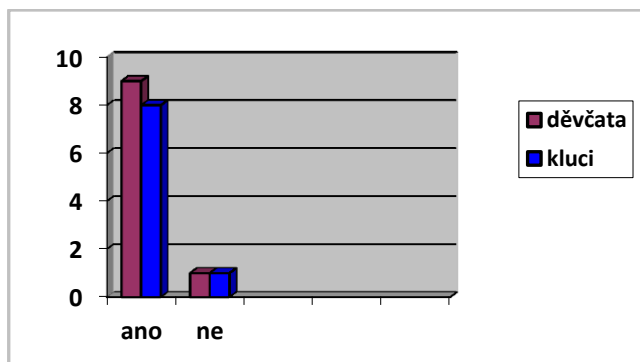
Baví tě hraní her při hodinách angličtiny?

Graf 1: Baví tě skládání slov, vět z písmen?

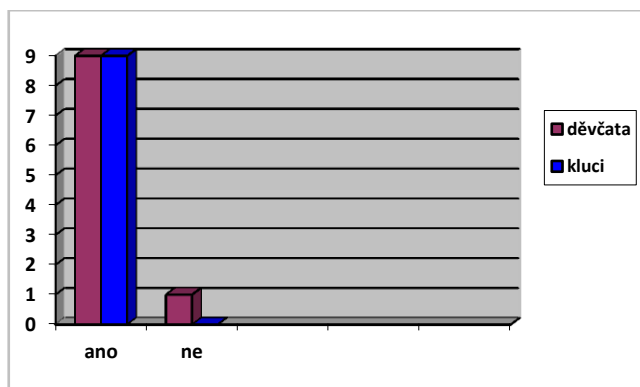
Na otázku odpovědělo kladně 6 chlapců a 6 dívek. Záporně odpověděly 4 dívky a 3 chlapci.

Graf 2: Baví tě hra magic box?

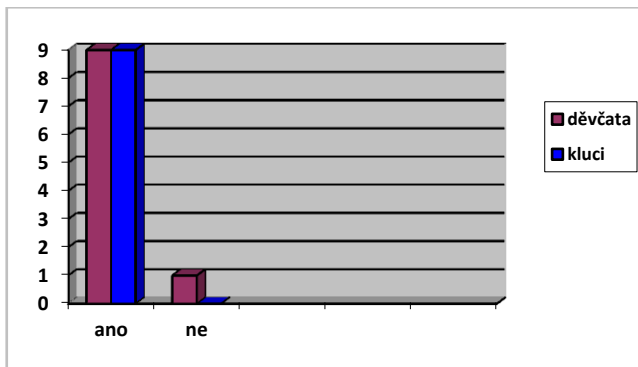
1 chlapec a 1 dívka nemají rádi hru Magic box. Zbývající žáci ano.

Graf 3: Baví tě hry se slovíčky?

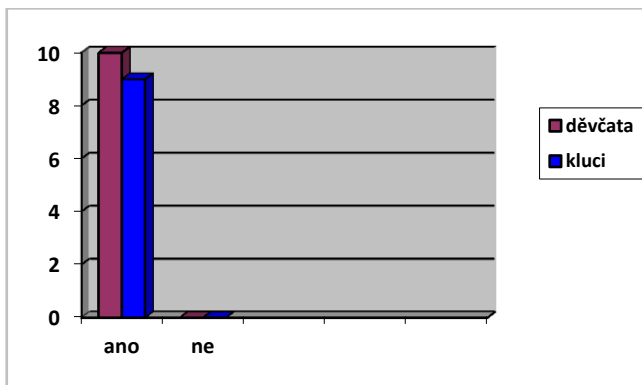
9 chlapců a 9 dívek baví hry se slovíčky, pouze 1 dívku hra nebaví.

Graf 4: Baví tě hra piškvorky?

9 chlapců a 9 dívek baví hra piškvorky, pouze 1 dívku hra nebaví.

Graf 5: Baví tě stolní hry i v angličtině?

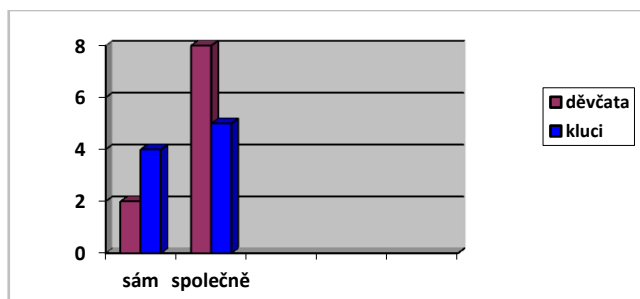
Všechny žáky baví stolní hry.

Z těchto odpovědí vyplývá, že si téměř všichni žáci rádi zpestřují hodiny různými druhy her. Mezi nejoblíbenější patří stolní hry. Zjistila jsem, že menší oblibu mají hry založené na skládání slov či vět. Myslím si, že toto souvisí s nutností znalosti gramatické stránky jazyka.

Pracuješ raději sám nebo s kamarádem?

Graf 6: Baví tě více, když pracuješ sám nebo ve skupině

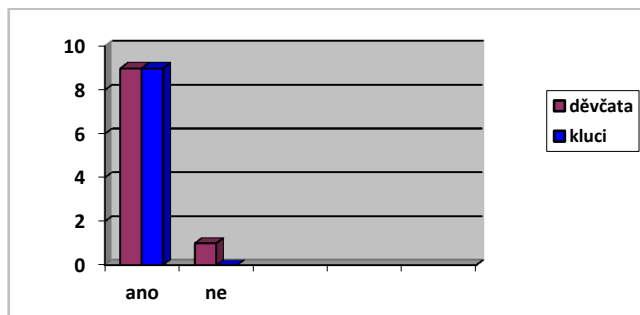

2 dívky a 4 chlapci raději pracují samostatně. 8 dívek a 5 chlapců pracuje rádo ve skupině.

Z grafu je zřejmé, že více žáků pracuje rádo ve skupině nebo se svým sousedem. Tyto odpovědi též souvisí s oblíbeností hraní her, kdy u většiny z nich je zapotřebí spolupráce. Co se týká rozdílu mezi chlapci a dívkami, většina dívek dává přednost spolupráci. U chlapců se dá říci, že odpovědi byly vyrovnané.

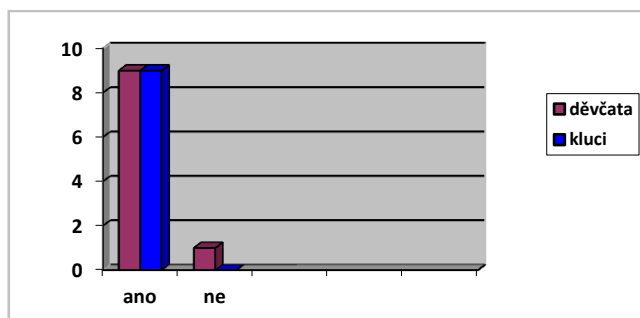
Líbí se ti práce na interaktivní tabuli?

Graf 7: Baví tě pracovat na smartboard tabuli?

9 chlapců a 9 dívek baví práce na interaktivní tabuli, pouze 1 dívku práce nebaví.

Graf 8: Baví tě hra AZ kvíz?

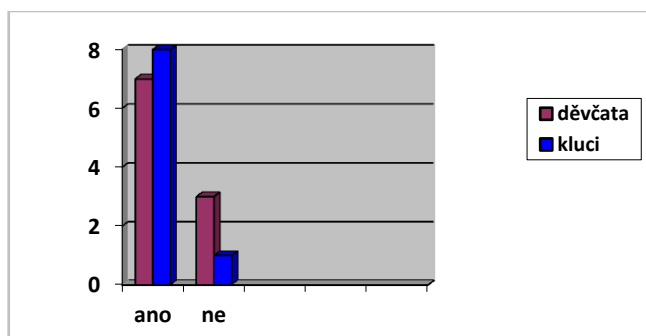

9 chlapců a 9 dívek baví hra AZ-kvíz, pouze 1 dívku hra nebaví.

Otázka zkoumá oblíbenost používání interaktivní tabule při vysvětlování gramatiky nebo při hraní her. Tímto se potvrdilo mé očekávání, téměř všechny žáky práce baví. Což mě motivuje k vytváření materiálů podpořených aktivitami právě na zmíněném zařízení.

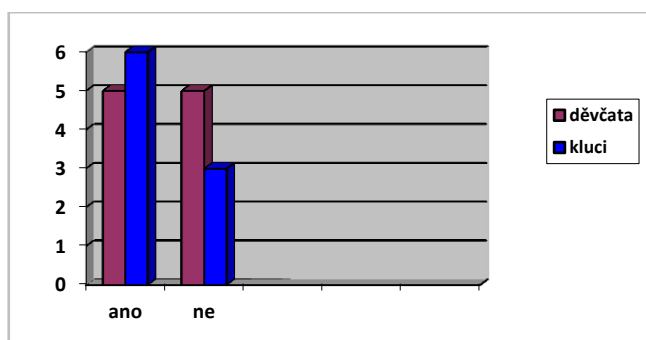
Zpíváš a tancuješ rád při hodinách angličtiny?

Graf 9: Baví tě zpívat anglické písničky?

Rádo zpívá 7 dívek a 8 chlapců. Nerady zpívají 3 dívky a 1 chlapec.

Graf 10: Baví tě zpívat a zároveň tančit?

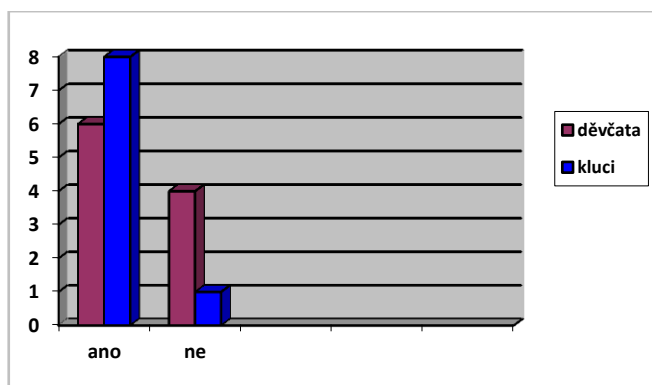

5 dívek a 6 chlapců rádo zpívá a tančí. 5 dívek a 3 chlapci nezpívají rádi.

Z těchto odpovědí vyplývá, že se žáci rádi při hodinách hýbají i zpívají. Překvapilo mě, že více chlapců než dívek rádo při zpěvu i tančí.

Posloucháš rád anglické příběhy?

Graf 11: Baví tě poslouchání příběhů?

6 dívek a 8 chlapců baví anglické příběhy. 4 dívku a 1 chlapce nebaví poslouchání příběhů.

Pouštění příběhů v anglickém jazyce je pro žáky přínosné. Myslím si, že obliba souvisí s jazykovou výbavou. Odpovědi vyplývají z úrovně skupiny dotázaných žáků.

Vyhodnocení získaných dat:

- 100 % žáků baví hrát stolní hry
- 18 žáků baví pracovat na interaktivní tabuli, hra AZ kvíz, piškvorky a hra se slovíčky
- 13 žáků dává přednost spolupráci se spolužáky před samostatnou prací, což jsou dvě třetiny žáků
- 15 žáků baví zpívat, ale pouze 10 žáků baví zpívat i tancovat

Závěr:

Svůj miniprůzkum jsem uskutečnila ve čtvrté třídě ZŠ, kde žáky učím již druhým rokem. Dotazník vyplnilo deset dívek a devět chlapců. Sestavený a nakopírovaný dotazník jsem žákům rozdala na začátku hodiny. Vysvětlení a vyplnění dotazníku trvalo zhruba deset minut.

Zjistila jsem, že žáci vítají práci s didaktickými pomůckami i interaktivní tabulí.

100% zájem je u dětí o stolní hry. Toto je pro mě podnět k vytvoření dalších verzí, které děti baví a zároveň díky hrám procvičují gramatiku i slovíčka.

Překvapivá informace vyšla u otázky č. 9 a 10. Celkem patnáct žáků baví zpívat, ale pouze deset žáků při zpěvu i rádo tančí. Na otevřenou otázku: Co tě baví nejvíc? Šestnáct žáků odpovědělo práce na Smart tabuli, AZ kvíz a hry. Na otázku: Co tě nebaví? Deset žáků napsalo psaní testů a tři žáky nebaví zpívat a tančit.

Z výsledků vyplývá, že žáci veškeré oživení hodin angličtiny vítají. Tyto výsledky ovlivnily výběr aktivit a tvorbu pomůcek v praktické části mé diplomové práce.

According to methodology I base my lessons on a mixture of methods and approaches to meet the different needs of learners and the different aims of lessons. Factors in deciding how to teach include the age and experience of learners, lesson, expectations and resources (BBC, 2017).

We talk about four language skills that we need for the complete communication when we learn a language. Listening and reading are receptive skills. Speaking and writing are productive skills (Scrivener, 2011).

This practical part is divided into four main chapters of basic language skills - listening, speaking, reading and writing. Each part includes several activities which can be used during lessons for younger learners. It depends on level of English language and the needs of teachers. I created my own materials, aids and worksheets that are not commonly used in the textbooks. Some activities are supported by teaching on the interactive whiteboard. There are five activities in each chapter that I have already used during my lessons. I reflect my own experience and I also mention my pupils' reflection. I asked several colleagues for using my materials during their lessons and writing me their reflections.

4. Comparison of textbooks

„Younger children tend to be influenced by their feelings for their teacher, the general learning atmosphere in the classroom, the methods used and by their parents' opinions. Two of the most important reasons for pupils liking English appear to be teacher and teaching methods. This suggests that your role as the teacher is very important in selecting appropriate learning materials, planning interesting learning activities and in creating a positive learning environment“ (Moon, 2000).

4.1 Listening

I have experience with the textbooks Hello, kids! written by Marie Zahálková. These textbooks are designed for children from the third to the ninth grade. Each book is divided into thirty units. The teacher can use the listening in each unit, the CD is enclosed for the teacher. There are no pre-listening or post-listening activities. Pupils can only repeat the words or the sentences, learn dialogues by heart or listen to the text. I miss songs and rhymes for younger learners. There are no exercises for filling the gaps or missing information. There are no cartoons or real stories for the pupils.

The textbooks published by the Oxford University Press are designed from the first to ninth grade at the primary school. There are Happy House, Happy Street and The Project books. The books are completed by the real photos and nice pictures. In each unit there are a lot of listening exercises in different ways. Pupils listen and repeat, complete the tables or match words together. In each unit there is a cartoon for listening and reading. In Project Books there is a story about a girl Millie, a boy Mickey and a dog Mut. In each unit there are six short funny stories from their life. There are also post-listening activities. For younger learners there are several songs and short rhymes.

4.2 Speaking

I have experience with the textbooks Hello, kids! for younger pupils written by Marie Zahálková. I cannot find exercises which encourage pupils to speak. In this book we only repeat and make the same dialogues. There are no pictures for describing.

I also studied Project student's book. I was wonder which speaking activities are offered for children. There are a lot of dialogues connected with listening. Pupils have to make up new ones using key words. They also fill in the missing words. There are nice activities for describing pictures, putting them in the right order and then making new stories.

4.3 Reading

In the Project books 1 there are a lot of different short texts about animals, hobbies and sports (Hutchinson, 2008). The texts are connected with nice pictures and pre-reading and post-reading activities. Pupils also like comics reading in Happy Street and Project Books. In each unit there is a story about Mickey, Millie and Mut. Stories are funny, with coloured pictures. It includes pre-reading activities such as practising vocabulary, giving a task during reading and so on. There are also post-reading activities such as finding information in the text, retelling the story according to the pictures, creating own story with the key words. The teacher can verify understanding the text. Most of the reading texts are complemented by listening. There are also quite good pictures connected to the text. In our school we use textbooks Project 2 - 5 for the secondary students, but I try to use materials from Happy Street and Project 1 for my pupils in the primary school too.

At our school we have to use books written by Marie Zahálková, Hello kids! (Zahálková, 2008). I am not satisfied with them. The texts are boring and pupils are not interested in them. They are not about funny or useful things. I miss pre-reading activities. Sometimes I can find post-reading activities, especially choosing true or false sentences or learning short texts by heart.

That is why I have to prepare my own materials. I think it is important that my pupils are interested in the text. They are more active in working. They have to learn how to work with understanding the text.

4.4 Writing

I could not find any writing exercises in the textbooks of Marie Zahálková. Writing exercises are only in the workbooks. In each unit there are exercises for filling new vocabulary. There are crosswords and different types of practising.

In the Project books there are also several exercises in the workbooks but there are also exercises in the textbooks. They are connected with speaking, listening and reading. I like the variety of different kinds of practising new grammar.

5. Activity bank - listening

5.1 Walking, walking - Nursery Rhyme

Younger learners need physical activity during lessons. Moving while listening to Nursery Rhymes is the best way of learning. It is a funny way to learn new words or practise what they have already learnt. Pupils can learn from each other if they do not understand the first time.

ACTIVITY TYPE: listen and do

SKILLS: listening

AGE RANGE: 7 - 8

TIME: 10 minutes

MATERIALS: tapescript

LANGUAGE FOCUS : simple action verbs - walk, hop, run, stop, tiptoe, jump, swim, sleep

DESCRIPTION:

- Watch this video with pupils:
<http://5www.supersimplelearning.com/songs/original-series/one/walking-walking/>
- let pupils listen and move according to instructions but ask them to be careful while moving round the classroom
- post-listening: say the verbs, pupils act – practise without a song
- next time try to listen without watching a video, pupils can only hear the song and move, if necessary move with them
- listen as many times as pupils want

Extension: If you do not have a large classroom, the students do the song sitting and using their fingers to walk, run, jump and swim up and down their own legs and arms. Another possibility is acting with puppets or plush animals.

Reflection: This activity is suitable to use during lessons when pupils are tired. So the teacher let children move. There are a lot of songs on the youtube that you can watch during lessons. I like Super Simple Songs. There are three CDs. All songs can be found with the videos on the websites. This song is favourite one. Pupils often want to listen to it.

5.2 Monsters

This is a kind of the activity when a teacher can check what pupils know. I use some cards which I drew myself.

ACTIVITY TYPE: listen and identify

SKILLS: listening

AGE RANGE: 8 - 9

TIME: 15 minutes

MATERIALS: pictures

LANGUAGE FOCUS : verbs: have/ has got, to be and the parts of body

DESCRIPTION:

- first prepare several cards with different pictures of monsters

Photo Nr. 1 - Monsters (Jana Javůrková, 2017)

Photo Nr. 2- Monsters (Jana Javůrková, 2017)

- show some cards to pupils, start with four together
- describe one monster, pupils watch the cards and guess which one you are talking about
- use sentences: *It is green. It is happy. It has got two hands and two legs. It has got hair. Its hair is brown. I can see two brown eyes and a brown mouth.*

Photo Nr. 3 - Monsters (Jana Javůrková, 2017)

- change the cards several times
- some pupil can describe instead of a teacher to practise speaking

Enclosure Nr. 1: Monsters

Extension: Change cards, add more cards or pupils can draw their own monsters. Another version is speaking and listening in pairs. One pupil is describing, the other is listening. Pupils can play it as the game „Guess who am I?“ The rules are the same. So they ask questions and finally one card is left. They practise questions : Is your monster green? Has your monster got two legs? Is your monster’s hair short?

Pupils in my class drew their own monster as homework, they wrote several sentences about it.

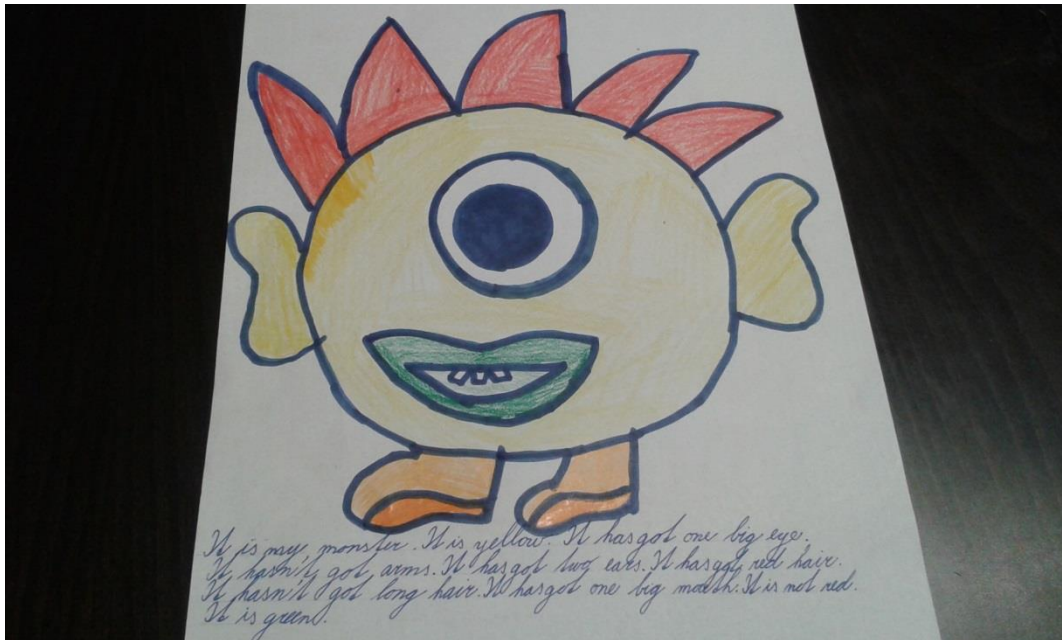

Photo Nr. 4 – My monster, homework (Jana Javůrková, 2017)

5.3 Picture dictation – Story telling

ACTIVITY TYPE: listen for information

SKILLS: listening

AGE RANGE: 10 - 12

TIME: 15 minutes

MATERIALS: pictures

LANGUAGE FOCUS : daily routines

DESCRIPTION:

- show each picture to pupils and say the word in English
- for example: picture Big Ben, complete with question: In which town can we see it? In London. Picture with tennis racket, ask: What sport do you like?
- give a set of pictures to each pupil
- ask pupils to put their pictures on the desk and watch them for a while
- read a story, pupils only listen

- read the text slowly again, ask pupils to put the pictures in the order according to listening the text
- read once more so pupils can add remaining pictures
- check together – smartboard attached, slide 1- 5, the text is connected with the pictures

Enclosure Nr. 2: Bob's day Worksheet – text, pictures

Bob's day
My name is Bob. I am 36 years old.

I live in .

I am a .

I get up at o'clock every day.

I wash my face and brush my

I have ham and eggs for my breakfast.

In the morning I drink a cup of

IWB Nr. 1- Bob's day, slide 1

Extension: Pupils say their own story according to the pictures. They can change the story. They can work in pairs.

Reflection: This activity was in an appropriate level for the pupils in the fifth grade. They tried to work hard. Most of them needed the second reading of the text. I used pictures for next practising of grammar. Pupils spoke to their neighbours and made sentences on their own according to the pictures. We also practised using the third person in present tense.

Photo Nr. 5 - Bob's day (Jana Javůrková, 2017)

5.4 Animal house – a song (British Council, 2017)

As Scott and Ytreberg (1990) write that all children like songs and they repeat them again and again. Songs are repetitive, they have natural rhythm and they have an element of fun of playing with the language. It is an important part to play in their learning process.

It is easy to find songs on youtube and watch them during lessons. Younger pupils like them. They can relax while listening. They often start moving and singing spontaneously.

In some activities pupils involve different senses. For example, I can mention the Animal House activity. This is a listening activity where pupils place the cards in specific boxes. First they describe the rooms in the house according to the teacher's instructions and at the end they listen to an English song and put the pictures in the correct boxes. During one lesson we practise listening, reading, writing and speaking in a funny way.

ACTIVITY TYPE: listen for information

SKILLS: listening

AGE RANGE: 8 - 10

TIME: 45 minutes

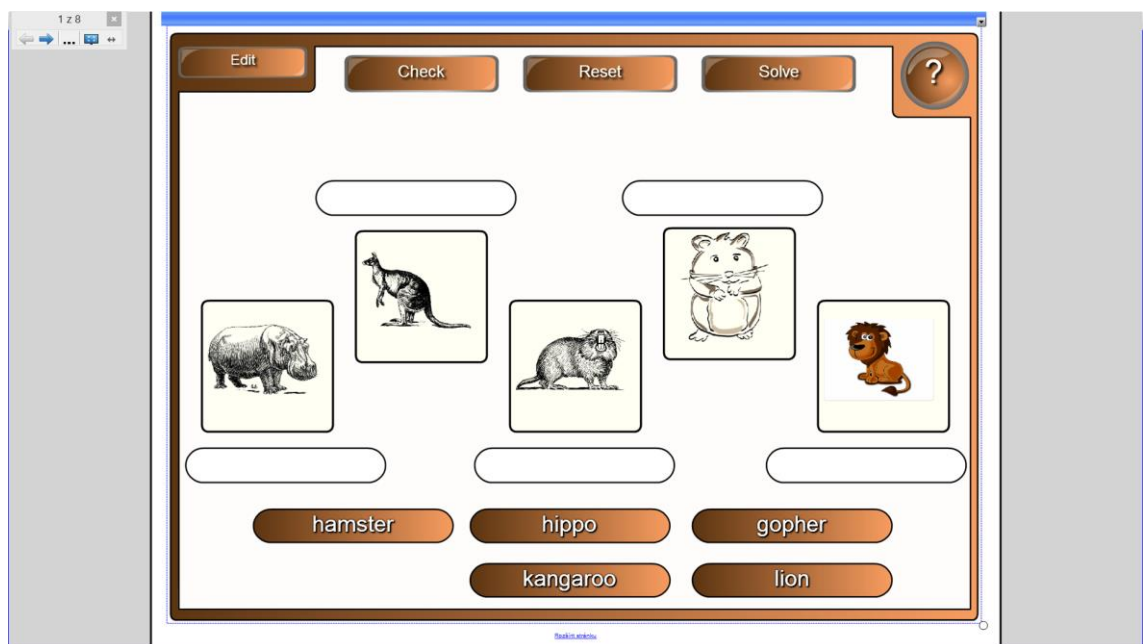
MATERIALS: tapescript, pictures, worksheet

LANGUAGE FOCUS : rooms in the house, animals

Enclosure Nr. 3: workskeet A: cards with animals, worksheet B: my house,
 worksheet C: words of the song

DESCRIPTION:

- pre-listening: give a set of cards with animals to each child – worksheet A, revise vocabulary together – there are new ones for pupils (a gopher, a bison), write new words on the board, pupils can write them on their cards, use slide 1 and 2, IWB attached

IWB Nr. 2 – Animal house, slide 1

- cut worksheet A into pieces, put the pictures up on the desk
- revise vocabulary – the rooms in the house, use worksheet B, ask pupils to write the name of the room to each space according to your instructions: number 1 is a room where you cook, number 2 is a room where you watch TV, number 3 is a place near your house where you grow flowers and trees, number 4 is a room where you sleep, number 5 is a room where you take off your shoes, number 6 is a room where you need a toilet paper, number 7 is a room where you have a table with chairs and eat lunch, number 8 is a room where you have a shower
- work together: smartboard attached – slide 3 - put the words into the right space, slide 4 - check your answers

4 z 8

CHECK YOUR ANSWERS

1. KITCHEN	2. LIVING ROOM
3. GARDEN	4. BEDROOM
5. HALL	6. TOILET
7. DINING ROOM	8. BATHROOM

Flashcardmania

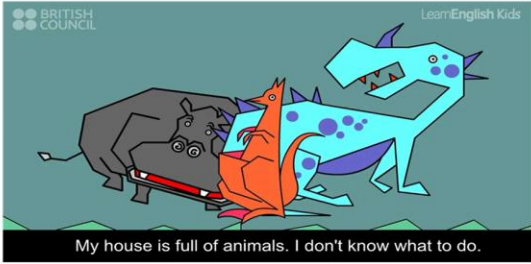
IWB Nr. 2 – Animal house, slide 4

- while-listening: prepare a clip: IWB – slide 6
<https://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/songs/animal-house>

5 z 8

Listen to a song about a crazy house which is full of animals.

<https://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/songs/animal-house>

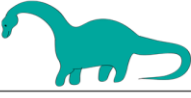

BRITISH COUNCIL (2017). Learn English Kids. [online]. *Animal house*. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <https://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/songs/animal-house>

IWB Nr. 2 – Animal house, slide 5

- pupils put the card of the animal to the room while listening to the song, listen several times, first without watching a clip, then listen with the subtitles
- check together: smartboard attached – slide 6 - put the animals into the right space, slide 7 - check your answers

7 z 8

CHECK YOUR ANSWERS

BRITISH COUNCIL

IWB Nr. 2 - Animal house, slide 7

- translate the refrain together: My house is full of animals.

I don't know what to do.

I think I'm going crazy.

I'm living in a zoo!

- post-listening exercise: play a pexeso, smartboard attached – slide 8

IWB Nr. 2 - Animal house, slide 8

Reflection: I used this activity as my final presentation during my didactic course. All my fellow teachers told me that they were surprised by linking all the parts together. At the beginning they could not imagine how I am going to connect vocabulary - the rooms in the house and animals. They tried it and they were fond of it. I gave them materials for their pupils. My colleagues and my pupils at our primary school were excited about it too. Children were happy about cutting and sticking. I noticed that each activity which is connected with animals is popular with younger pupils. The teachers asked me to add more expected time to this activity. They spent the whole lesson with it.

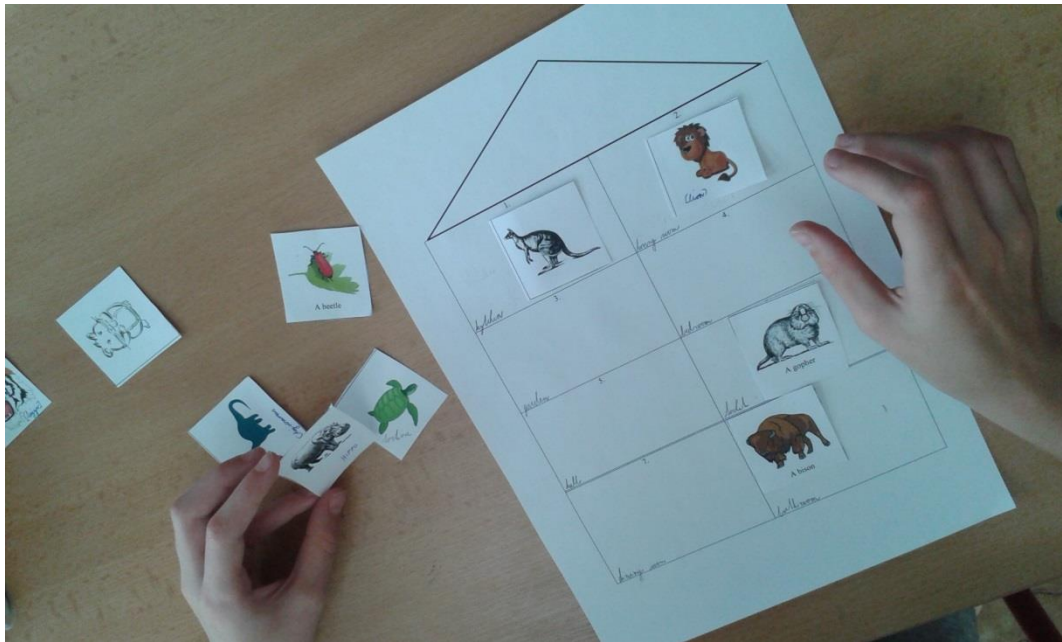

Photo Nr. 6 – Animal house (Jana Javůrková, 2017)

5.5 Peppa Pig - Fruit day at the Supermarket

Peppa Pig is a cartoon for kids. It is funny and easy to understand. Most kids like it, they often know the Czech version. I chose this part to revise fruit names and practise listening skills.

ACTIVITY TYPE: listen for information

SKILLS: listening

AGE RANGE: 10-11

TIME: 20 minutes

MATERIALS: worksheet

LANGUAGE FOCUS : vocabulary - fruit

DESCRIPTION:

- watch this video with pupils: <https://www.youtube.com/watch?v=qiEkKYlkJcg>
- let pupils watch and listen

- revise fruit vocabulary together
- let pupils listen again, translate sentences together
- while watching, pupils answer questions:

What does Peppa Pig like the most?

What does Suzy Sheep like the most?

What does George like the most?

What does Peppa want in the smoothie?

Dinosaur juice is green. What is inside? 1 _____ 4 _____ 5 _____

Reflection: Pupils like cartoons about Peppa Pig family which is in my own experience. Some words are new for them, while watching they know the story and so that is why they do not need to know each word. They have good feeling because they can understand. Some teachers found it difficult for younger learners. For this case I told them how important is having a good pre-listening activities and the teacher must prepare children for unknown words.

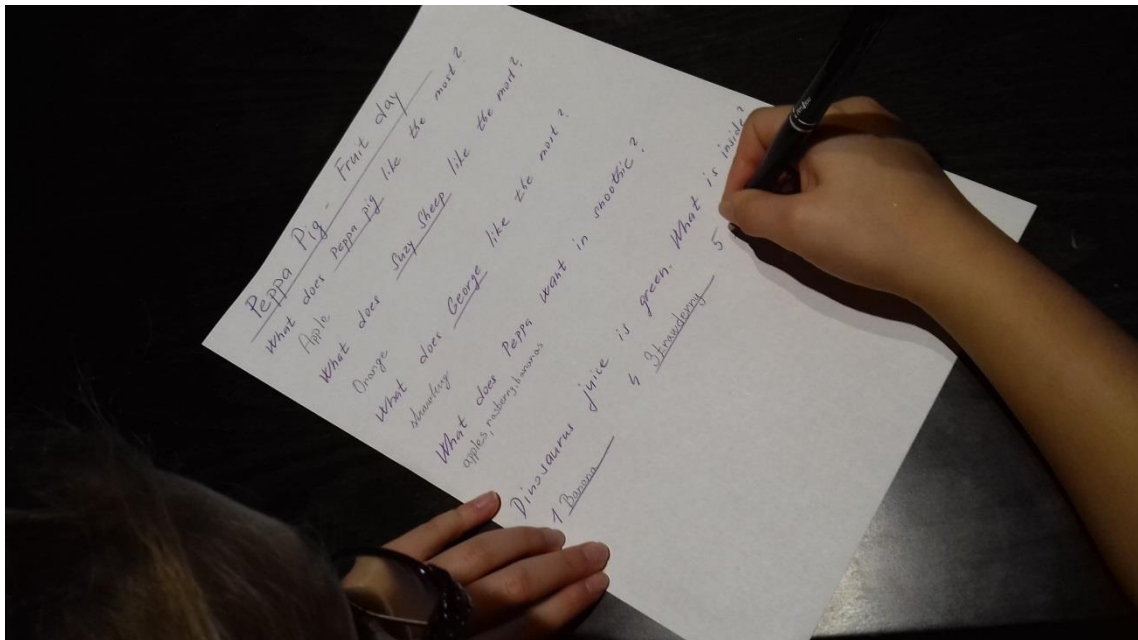

Photo Nr. 7 - Peppa Pig (Jana Javůrková, 2017)

6. Activity bank - speaking

6.1 Ask questions

In my opinion, this method is the perfect tool to encourage pupils to speak. We practise activity called an information gap. They work in pairs, they do not to be ashamed. Pupils say the question several times, so it comes to their mind better. If pupils know the rules, it can be very quick and effective activity.

An information gap means that a pupil knows something that the other pupil does not. So it gives to them a need and desire to communicate with each other (Scrivener, 2011).

ACTIVITY TYPE: pairwork, an information gap

SKILLS: speaking, listening for information

AGE RANGE: 8 - 10

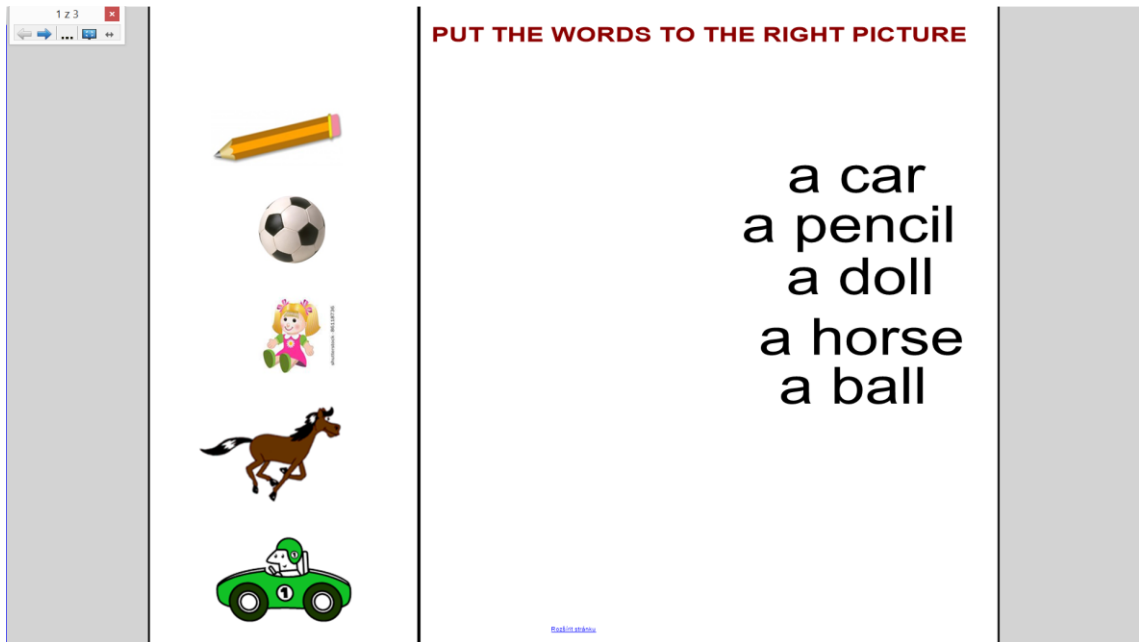
TIME: 15 minutes

MATERIALS: worksheet

Enclosure Nr. 4: Ask questions - worksheet

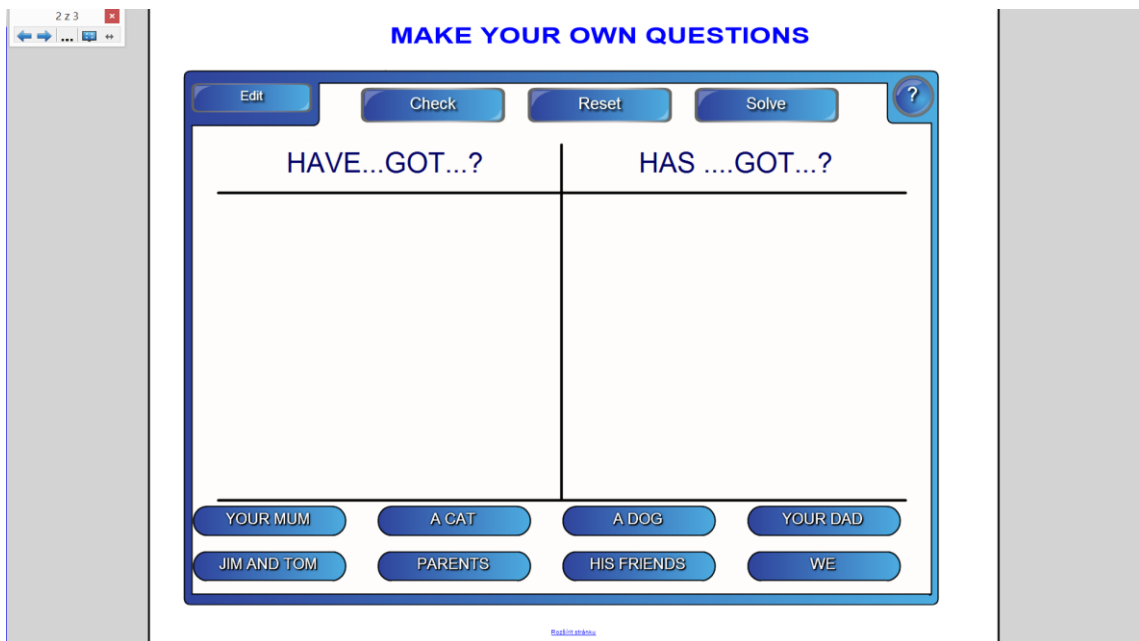
DESCRIPTION:

- practise grammar structure using the interactive whiteboard, smartboard attached
- slide 1: revise all the words painted in the chart

IWB Nr. 3 – Ask questions, slide 1- revise the vocabulary

- slide 2: practise questions: Have ... got...? or Has ...got...?, choose a noun and complete your own questions

IWB Nr. 3 - Ask questions,slide 2

- IWB- slide 3 – practise questions that are needed for this information gap, practise short answers

3 2 3

Ask questions and answer:
use HAVE / HAS GOT

you - a ball?	Yes,
Peter - a car?	No,
my friends- a cat?	No,
Susan- a bike?	Yes,

Have you got a ball? Yes, I have.
Has Peter got a car? No, he hasn't.

English online

IWB Nr. 3 - Ask questions, slide 3

- copy the chart A and B for a couple, explain that their sheet is a secret, they have to find out missing information
- let pupils speak, just mingle the classroom and check or help weaker children

Photo Nr. 8 – Ask questions (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: It is obvious that this activity was useful. Pupils said the grammar structure several times. They all were able to use it in a good way and worked hard. This time it was easier for me and also for pupils because we did similar chart for practising modal

verb can. So we practised grammar using the interactive board. It was necessary for them, not all were sure with using have or has. The rules of this activity was clear to everyone. Other teachers liked it too and they asked me for other kinds of information gaps.

6.2 Board game

This activity is perfect in varieties that can be used during lessons. You need a paper with the plan of game. Then you decide what grammar structure you want to practise. I prepared a lot of kinds for my pupils. They like playing this board game. I ask them to make small groups of two to four pupils. The rules are easy. You need a dice. I made several wooden dices during lessons of Work Activities with older students at school. Then you need a figure or something small that each pupil puts on the start. I use these games at the end of some lessons when pupils are tired. The aim of this game is playing and in the same time learning. It is necessary to think about the groups ahead – a clever pupil should be in each group to check the correct answers.

This board game is for the fifth and the sixth class to practise present simple and present continuous tenses.

This is a kind of activity which engages pupils to cooperate together and help weaker pupils. Children work in various groups. The teacher should think about the composition of each group in advance. It is good to have at least one clever pupil in each group. This pupil chooses his / her teammates according to their own choice. If the teacher lets the pupils to form their own groups, they will become very unequal. The game is unfit for weak groups and does not have the right motivation. They have the best experience in the case of balanced chances.

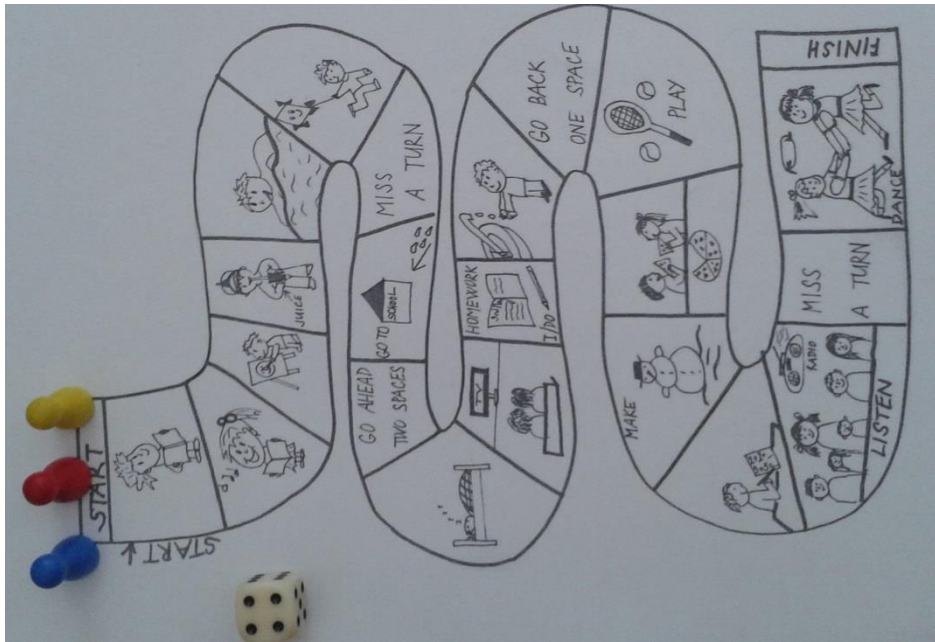

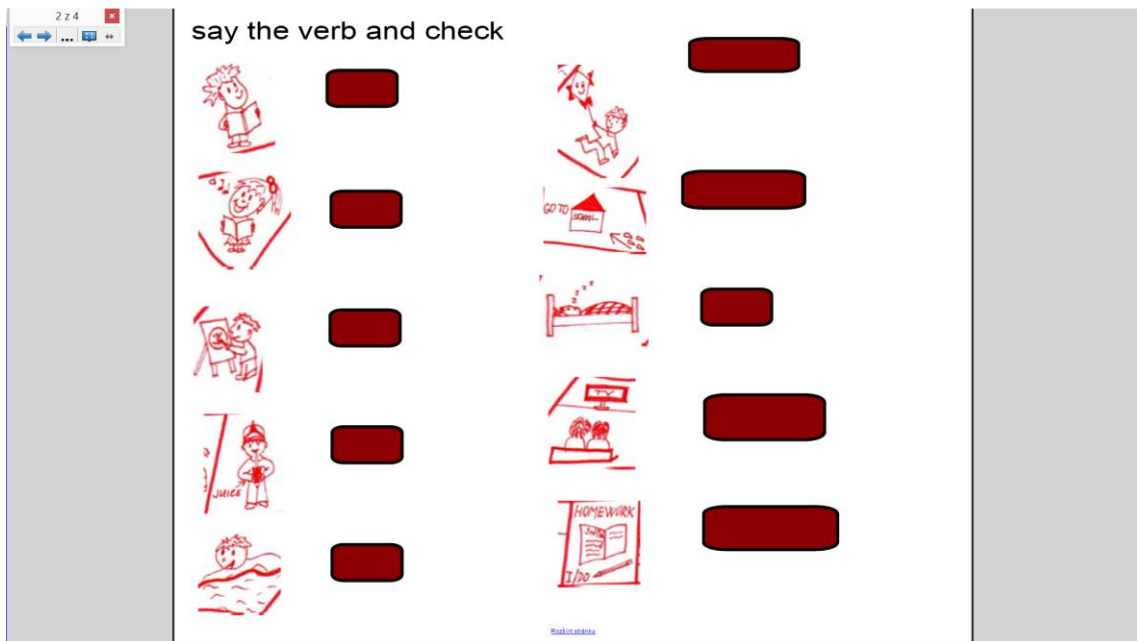
Photo Nr. 9- Board game (Jana Javůrková, 2017)

- ACTIVITY TYPE: board game - speaking
- SKILLS: speaking
- AGE RANGE: 10 - 12
- TIME: 15 minutes
- MATERIALS: worksheet, dice, figure, some small things

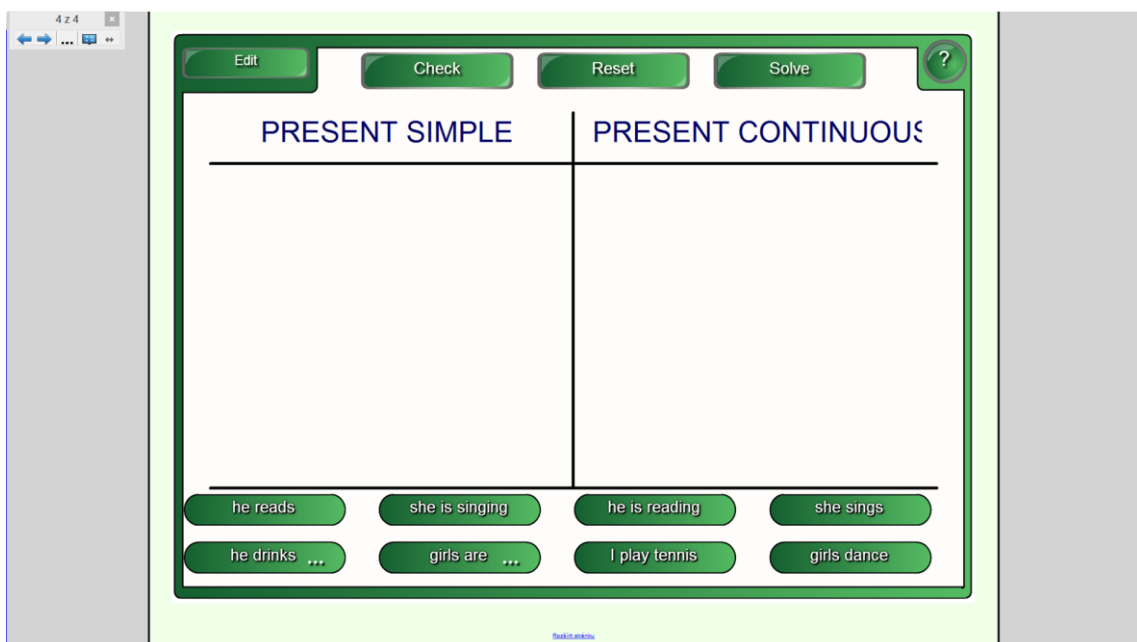
Enclosure Nr. 5: Board game - worksheet

DESCRIPTION:

- smartboard attached: practise using of present simple and continuous tenses, slide 1 – instruction - translation Miss a turn, go ahead two spaces, go back one space, slide 2, 3 - revise verbs - look at the pictures and say the right verbs, slide 4 - sort the sentences according to the tense - simple or continuous

IWB Nr. 4 - Board game, slide 2

IWB Nr. 4 – Board game, slide 4

- make small groups of two - four pupils, put a game plan on the desk for each group, explain the rules: put a small thing on the start, throw a dice, move spaces, say a sentence according to a picture - use present simple, the teacher should mingle the class, listen and check the answers

Reflection: This game can be used for different grammar structures. I also used it for practising modal verb – CAN. I played it also with the students in class eight. I used it for practising the present perfect tense. It was at the end of our lesson, they played it with enthusiasm.

6.3 AZ quiz

This game is popular with pupils in different ages, it is good for smart and less talented pupils too. I prepared a lot version on Smart Notebook. It is perfect game for practising irregular verbs for pupils in the sixth and seventh grades. Younger learners can revise vocabulary according to the unit. The teacher can only change the words. I was surprised by the high level of motivation. At the same time, the ability to use logical thinking in the choice of strategy was demonstrated.

ACTIVITY TYPE: game - speaking

SKILLS: speaking

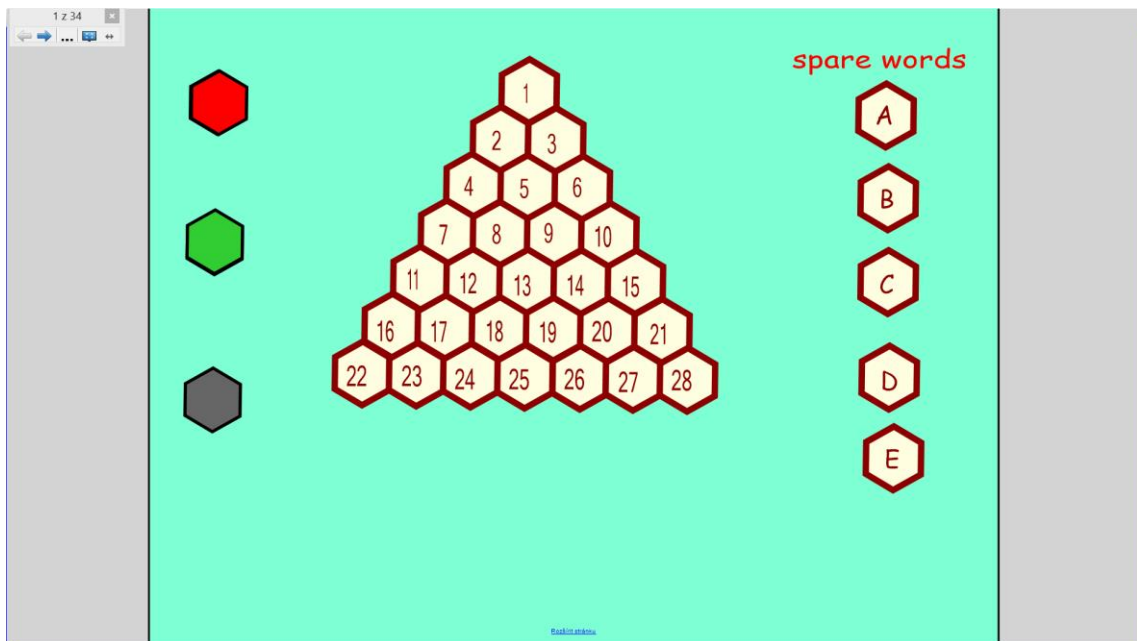
AGE RANGE: 8 - 10

TIME: 15 minutes

MATERIALS: IWB

DESCRIPTION:

- show the plan of this game on the board- IWB, slide 1. There is a triangle with the boxes which are named with numbers 1 to 28.

IWB Nr. 5 – AZ quiz, slide 1

- explain the rules: the aim of this game is connecting all three sides of the triangle. The class is divided into two groups, each group has a green or red box. Choose number in the triangle and translate. If the translation is correct, you will put your colour in this box. If it is not the right answer, you will put a grey box there. Then you can ask for a new spare box – named A, B, C...
- divide the class into two groups. Each group has its leader who puts red or green boxes onto chosen number.

Photo Nr. 10 - AZ quiz (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: It is obvious that this game is popular with the children. I consider it to be very helpful for me and also for pupils. If I ask pupils to divide into two parts, they usually compete girls against boys. I must say that most boys have problems with the defeat. I found out that playing this game using the new words from each unit was very useful for the boys. They had motivation for learning. They learnt new words and asked me to play it next lesson again. I can also see behaving of pupils in other situation when the group must cooperate together, discuss which number they choose. It is pleasure time at the end of some lessons.

6.4 Jeopardy game

I was inspired by online game Jeopardy (Futonge, 2017). I have prepared a version that we can play at any time in the classroom without using the interactive board. I write a table with the points and topics on the blackboard. Class is divided into several groups. Each group chooses a topic and number of points. The teacher reads a question. If they answer correctly, points are added if they are wrong points are deducted.

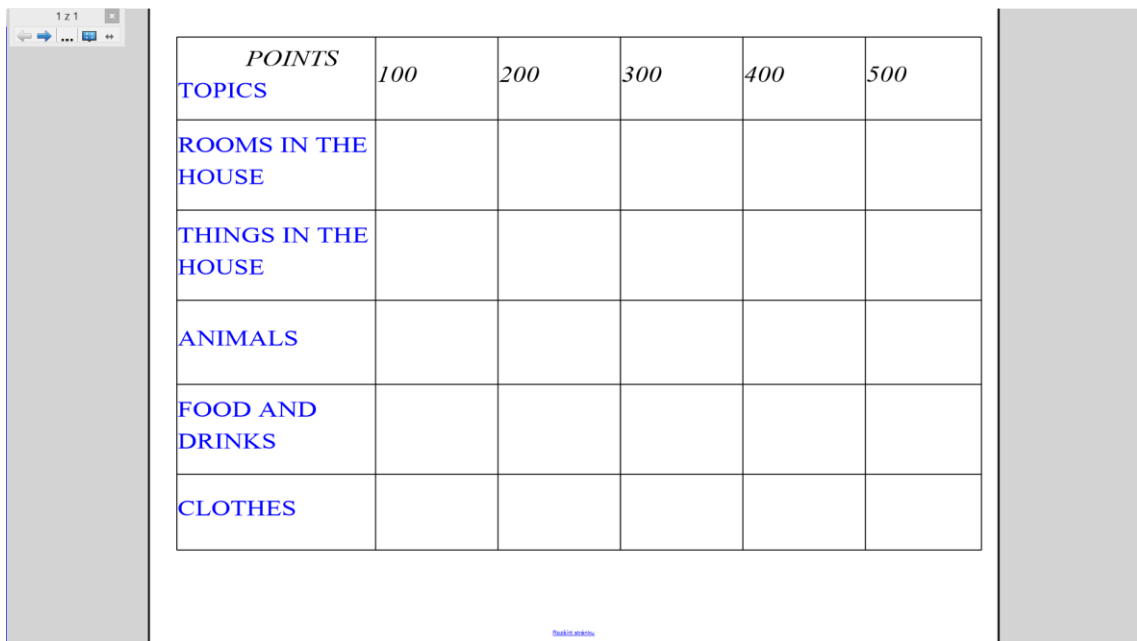
ACTIVITY TYPE:	game - speaking
SKILLS:	speaking - communicative practice
AGE RANGE:	10 - 12
TIME:	20 minutes
MATERIALS:	worksheets, IWB

Enclosure Nr. 6: Jeopardy game - worksheets A, B, C

DESCRIPTION:

- draw a table on the blackboard - see worksheet A or use IWB – slide 1

I also attached a slide of worksheet A on the interactive board as a sample. The teacher can change the topics easily. Pupils can make crosses there. It is faster, the teacher does not need to draw a table in each classroom.

<i>POINTS</i>	<i>100</i>	<i>200</i>	<i>300</i>	<i>400</i>	<i>500</i>
TOPICS					
ROOMS IN THE HOUSE					
THINGS IN THE HOUSE					
ANIMALS					
FOOD AND DRINKS					
CLOTHES					

IWB Nr. 6 – Jeopardy game, slide 1

- divide the class into five groups - five questions for each group
- choose a topic, say how many points you want - make a cross on this field
- read the riddle - see worksheet B
- check the answer - see worksheet C
- write points for each group - add or deduct

Photo Nr. 11- Jeopardy game (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: This game is easy for preparation. The teacher can change the topics according to the age of the learners. In the fifth class we practised vocabulary relating to rooms and things in the house. I also added riddles about animals, food and clothes too. The words were not hard for them but they had to listen carefully. I read it twice. They had to listen and discuss the answer together in the group.

When you play this game more times, pupils are sure in the rules and it is faster.

I played it with students in the ninth grade too. They prepared it in the groups for their classmates. They wrote topics from Biology, History and Physics and so on. It made the game exciting and I think it was useful for them in many ways. We enjoyed it. It was necessary to correct mistakes together during the speaking. All the pupils tried hard.

Extension: Ask pupils to write their own topics and riddles. It is a good way for practising grammar structures.

6.5 Game – speak, draw and pantomime

This game connects speaking, acting and drawing. It forces pupils to seek and take appropriate verbal and non-verbal means of expression, encourages independence speech. It learns how to follow rules and how to cope with a defeat. It also develops skills of concentration, self-control or the art of solving problems (Sochorová, 2011).

My daughter likes playing the Activity Game. When she was ill, she prepared her own version for us. After that we made an English version for younger learners together.

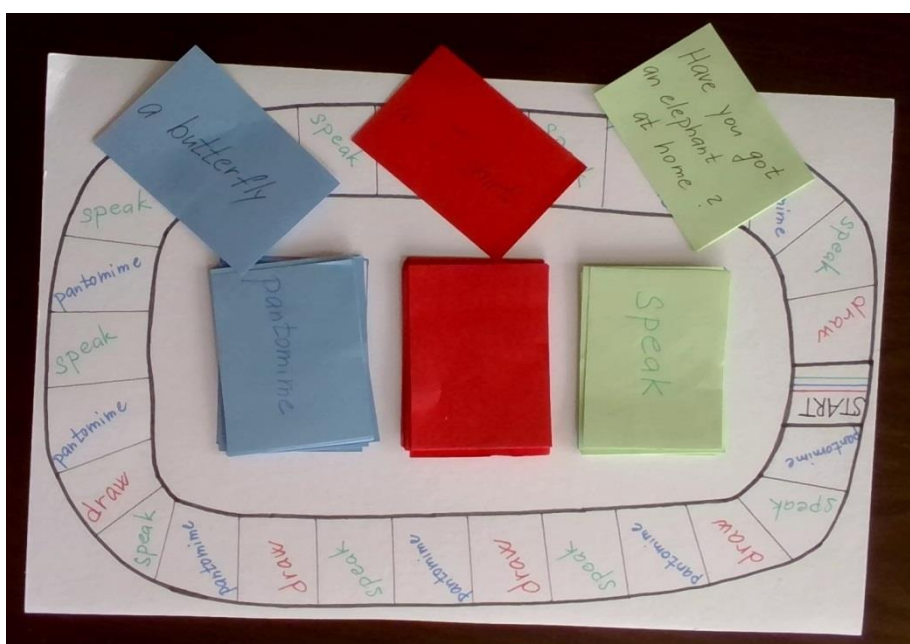

Photo Nr. 12- Game (Jana Javůrková, 2017)

ACTIVITY TYPE:	board game – speak, draw and pantomime
SKILLS:	speaking
AGE RANGE:	10 - 12
TIME:	20 minutes
MATERIALS:	worksheet, dice, playing cards, some small things

Enclosure Nr. 7: Worksheets GAME BOARD – speak, draw and pantomime, cut the words into small pieces

DESCRIPTION:

- make groups
- a leader throws a dice, puts a figure on the space and takes the paper – red, green or blue
- anybody of a group speaks, draws or mimes, the others answer
- a group has thirty seconds for the answer
- if they are right, they take a paper
- if they are not right, they return the paper to the bottom of the pile
- the winner has the highest number of the papers

Photo Nr. 13- Game (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: Pupils liked this game. Most of them were excited. Some of them had problems with miming. They were shy, so I did not force them. In each group there was somebody who liked acting and making fun. So it was not a problem. I think all pupils enjoyed it.

7. Activity bank - reading

7.1 Trevor Troll

I used this text for explaining how to work with sentences „True/False“. I chose this text because my pupils liked it, it was short and connected with colouring, most of them could understand easily.

ACTIVITY TYPE: individual reading and colouring

SKILLS: reading comprehension of the text

AGE RANGE: 9 - 10

TIME: 40 minutes

MATERIALS: worksheet, colour pencils

Enclosure Nr. 8: Trevor Troll, Read and colour (Nixon, Tomlinson, 2005)
- worksheet A, B

DESCRIPTION:

- pre-reading activity: revise vocabulary, use flashcards to practise adjectives, write new words on the board and explain their meaning
- while-reading: ask pupils to read and colour the pictures according to information from the text

Photo Nr. 14 - The Trevor Troll – worksheet A (Jana Javůrková, 2017)

- post-reading: read the sentences written on the worksheet B, find them in the text and circle true or false

smartboard attached - slide 2 - put the sentence into right circle True or False,
slide 3 - check your answers

IWB Nr. 7 – Trevor Troll, slide 2

If pupils are not right with the answer, it will turn round and return to its place. If they put sentence to the right circle, it will disappear.

3 2 3

CHECK YOUR ANSWERS

TRUE - PRAVDA
FALSE - LEŽ

1. This is Traver Troll. T / F
2. He is slim and tall. T / F
3. He's got purple hair. T / F
4. His eyes are pink. T / F
5. He has got a tattoo on his arm. T / F
6. He likes his mum. T / F
7. He hasn't got a cake. T / F
8. His toes are clean. T / F
9. He's wearing a leopard-skin tunic. T / F
10. He is happy. T / F

IWB Nr. 7 – Trevor Troll, slide 3

Extension: Pupils draw their own monsters in their notebooks, then they write five true or false sentences. They change their worksheets with their neighbours in the class.

Reflection: I read this text with pupils in the fifth class. They have to learn from the book – Marie Zahálková. So they do not have possibilities of reading and working with the text like this one. First we watched the picture and spoke about it. I asked questions. Then each pupil had to read quietly. They wrote each unknown word on the blackboard, I explained it. After reading they coloured the picture according to the instructions, I checked it. I had to explain them what to do with the worksheet B. I told them to read the sentence on the sheet B and find the answer in the text. Then circle True or False. I gave them several examples. Pupils liked this activity. Most of pupils were able to do this reading but not all of them. They enjoyed the activity on the interactive whiteboard with putting the sentences into the right circle. Other teachers were excited about this activity.

7.2 Word maze

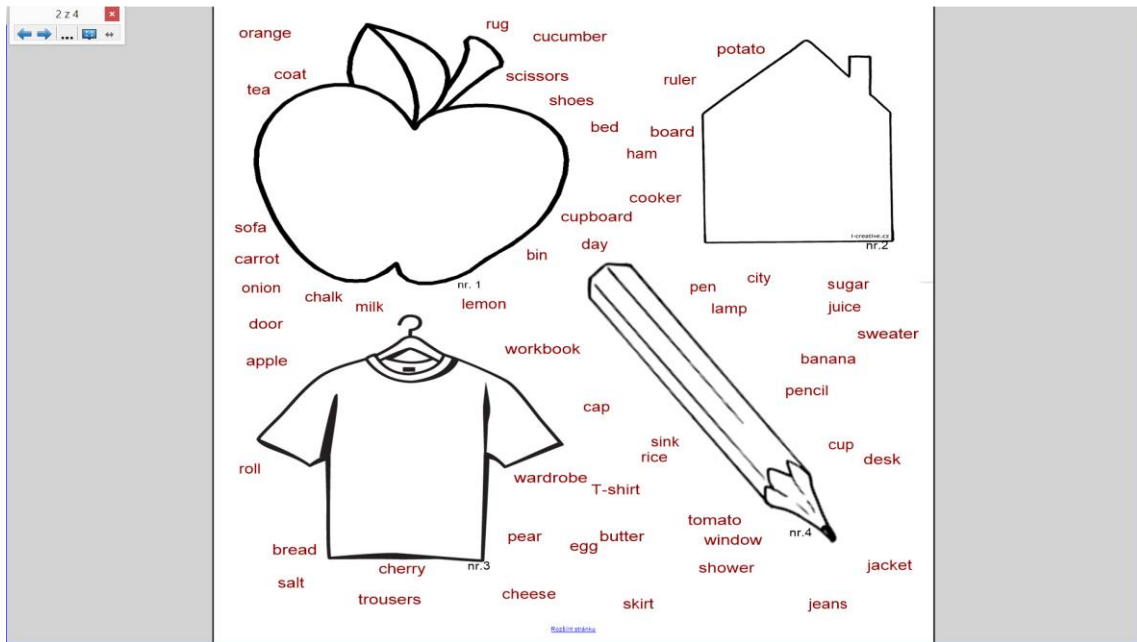
This is a quick way how to revise a lot of words together. My pupils know the rules and it is not consuming time and in my opinion it is effective. It does not need a lot of time for preparation.

ACTIVITY TYPE:	individual , whole classs game
SKILLS:	reading, word recognition and grouping of the words
AGE RANGE:	7 - 10, according to vocabulary
TIME:	20 minutes
MATERIALS:	worksheet, colour pencils

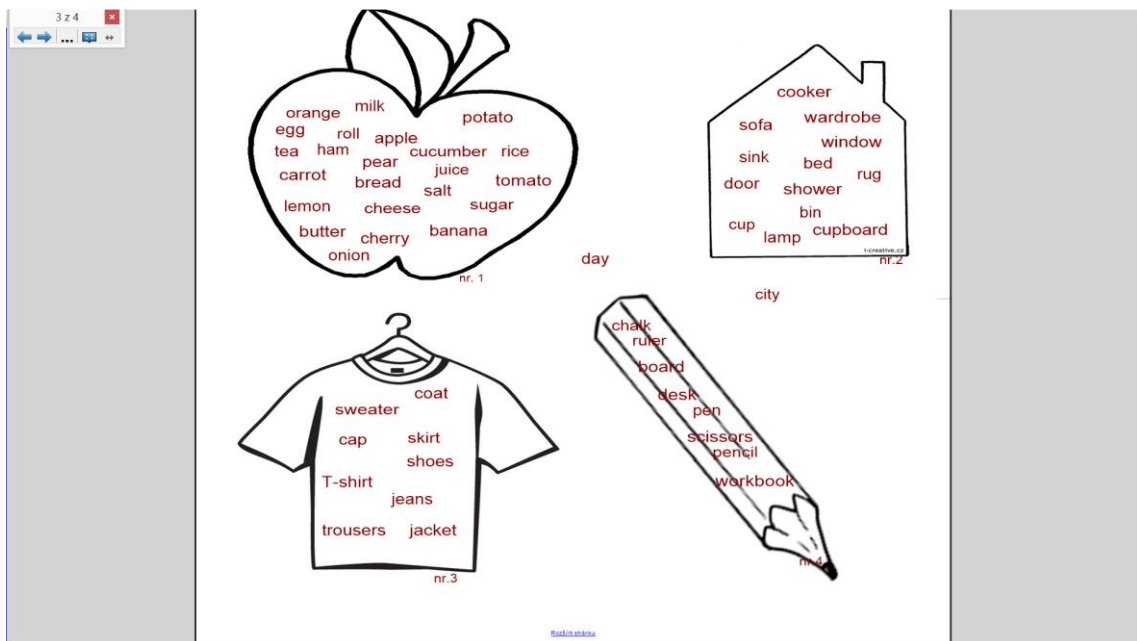
Enclosure Nr. 9: Word maze - worksheet

DESCRIPTION:

- pre-reading activity: revise vocabulary, use brainstorming, language focus: food and drinks (red colour), things in the house (blue colour), clothes (green colour), classroom (yellow colour)
- while-reading: explain that pupils colour the vocabulary of one group, they go left, right, up or down, demonstrate the first three words, there are four groups, two words do not belong anywhere
- post-reading: smartboard attached - slide 2 - put the words into the right picture, slide, 3 - check your answers

IWB Nr. 8 – Trevor Troll, slide 2

IWB Nr. 8 - Trevor Troll, slide 3

Extension: Pupils can prepare their own tables with different topics. It is good homework for them.

Reflection: This activity can be used whenever. It is useful for practising vocabulary. The teacher can change the word easily. It is also good activity for weaker pupils who are not so good at grammar. They can be successful and it can encourage them. Important thing is explaining what to do and quick revising of some words.

My experience is positive. Pupils always like this activity. Other teachers found it useful, their pupils did not have any problems. My colleague suggested to cut the table into the single pieces. Pupils put them into four columns instead of colouring. Then the teacher could use this table more times.

Photo Nr. 15 - Word maze (Jana Javůrková, 2017)

7.3 You read, I write

This activity connects reading with writing. The teacher can prepare the text according to the grammar structure that needs to be practised. I was inspired by the Primary Activity Box published by Cambridge University Press (Nixon, Tomlinson, 2001).

- ACTIVITY TYPE: pair work dictation
- SKILLS: reading, listening, speaking
- AGE RANGE: 8 - 10
- TIME: 20 minutes
- MATERIALS: worksheet per two pupils

Enclosure Nr. 10: You read, I write – worksheet

DESCRIPTION:

- pre-reading activity: revise the questions: Can you repeat that please? Can you spell that please?
- language focus: verb to be, have got, vocabulary for physical description
- arrange the class in pairs and explain how the activity works by example: pupil with worksheet A is reading his or her text while pupil with worksheet B is writing the missing word, then pupil „B“ is reading and pupil „A“ writing etc.
- explain that the information on their worksheet is „secret“, let them read their sheet
- while-reading: pupils read and write their sheets
- post-reading: smartboard attached, put the words into the right order, then check your paper

the complete text: *My friend's name is Julia. She is nine years old. She has got a brother. His name is Jack. He is older than Julia. He likes playing football. Julia is slim and tall. She has got blue eyes and brown hair. Her hair is very short. She likes dancing and skiing. She has got a lot of toys. Her favourite toy is a doll. She is a happy girl.*

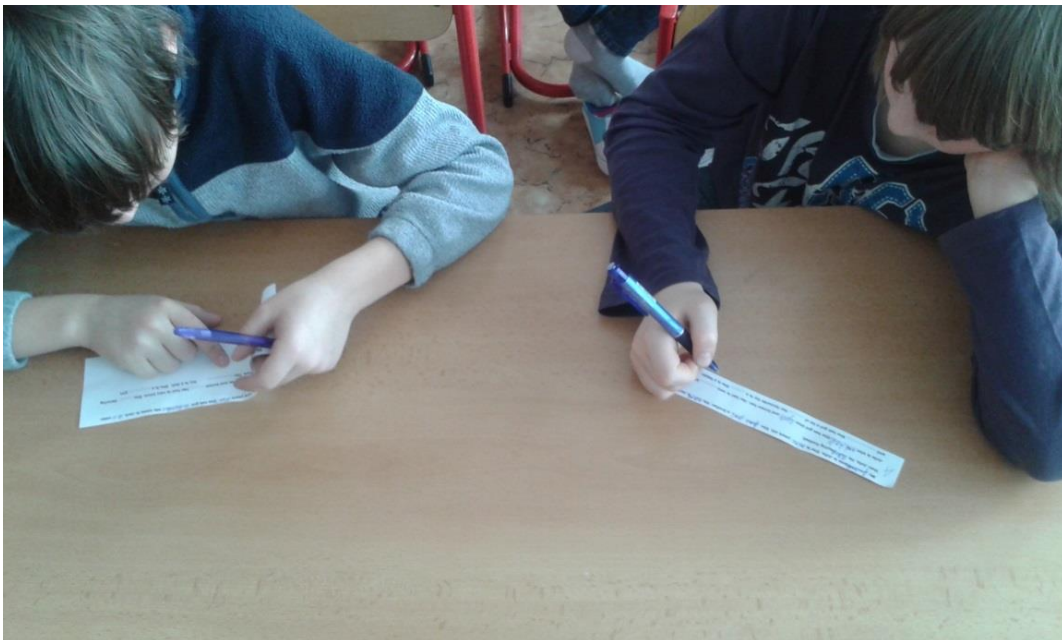
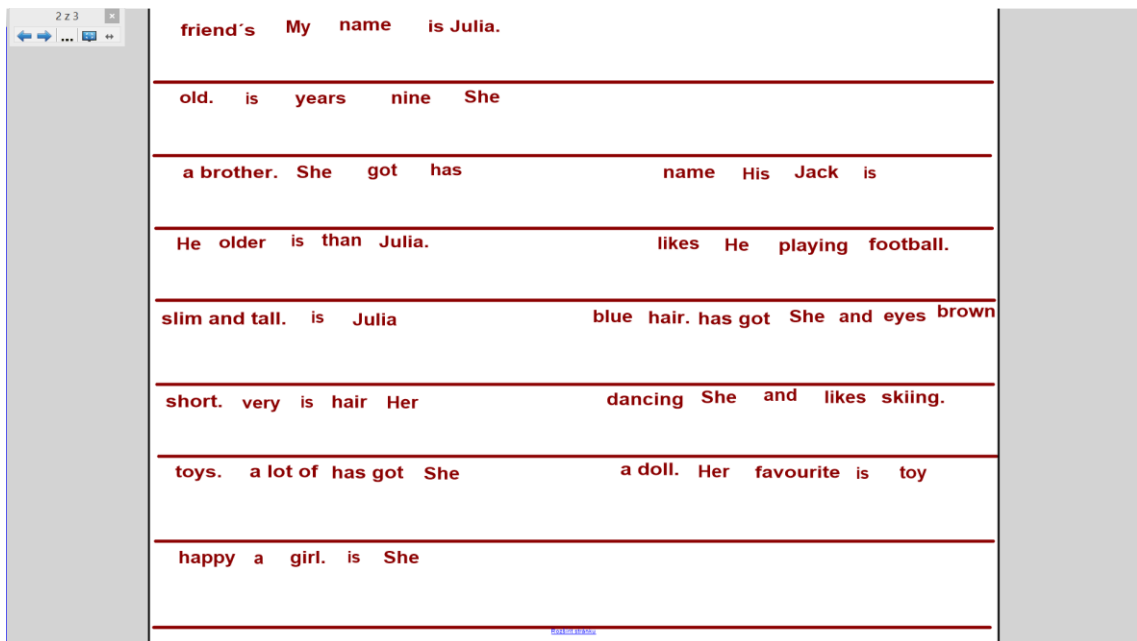

Photo Nr. 16 - You read, I write (Jana Javůrková, 2017)

IWB Nr. 9 – You read, I write, slide 2

Reflection: This activity needed the teacher's monitoring and correcting during reading. There were problems with the pronunciation of weaker pupils. Their neighbours did not understand well. There were differences in finishing time. Some pupils had problems with reading and writing the missing words. They liked putting the words into the right order on the interactive whiteboard. They all wanted to move the words there.

7.4 Dominoes

During this activity pupils practise grammar structures in more interesting way, they compete with their classmates. They try to be the first so they try hard.

The aim of this reading is learning new strategy called skimming. It means that you look only for the general or main ideas. You read only what is important to your purpose (Beale, 2013).

I explained to my pupils that it does not matter they do not know every word in the text. They should find information that belongs to the picture.

ACTIVITY TYPE: matching game

SKILLS: reading - skimming

AGE RANGE: 9 - 10

TIME: 15 minutes

MATERIALS: worksheet, glue, scissors

Enclosure Nr. 11: Dominoes - worksheet A, B

DESCRIPTION:

- pre - reading activity: use worksheet A, read all the sentences, cut them into small cards
- while - reading: put the cards on the desk, read the text and match with the picture
- if the teacher checks the pairs, pupil will stick them into the exercise - book
- post - reading: read the sentences aloud, translate them together, add more sentences

Photo Nr. 17- Dominoes (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: Pupils worked with enthusiasm. I told them to start with the text which is clear to them. My colleague used these pictures for speaking and writing. Pupils thought up new stories.

7.5 Picture reading

During this activity pupils read the sentences on their own, they look at the picture above and circle the right answers.

ACTIVITY TYPE: individual reading activity

SKILLS: reading comprehension of sentences

AGE RANGE: 9 - 10

TIME: 15 minutes

MATERIALS: worksheet

Enclosure Nr. 12: Worksheet Picture reading

DESCRIPTION:

- pre-reading activity: revise vocabulary, show the first sentence- pupils watch a picture, ask them: “ Is a girl young or old?“ Then circle the right answer.
- while-reading: pupils read and circle, teacher walks around to help
- post-reading: read the sentences with the right answers and translate, pupils colour their pictures according to the instructions: Colour the girl’s skirt green. Draw a ball next to the dog. There are two birds flying above the house. Write number 10 between the windows in the house. One horse is white, the second is black.

Photo Nr. 18 – Picture reading (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: Pupils had to know the grammar structures or vocabulary for circling the right answer. They were ready in a short time. Especially girls wanted to colour their pictures. A lot of pupils made a mistake in this sentence: The house *have got* / *has got* / *have* a door. They knew this grammar structure but they tried to be the first and they were not careful. They chose: The house *have got* a door. When we spoke about it, they knew that it was a mistake. The pupils liked colouring according to the teacher's instructions. This activity was not so easy for any pupils, I tried to use a lot of grammar structures in sentences. My colleague teachers liked this activity too. The only problem was with the word *young* and *season*.

8. Activity bank - writing

8.1 Magic Box

This activity can be used for different language focus. It is connection with writing, reading and listening.

ACTIVITY TYPE: writing and speaking activity

SKILLS: write and answer the questions

AGE RANGE: it depends on questions

TIME: 5 minutes

MATERIALS: papers, box

DESCRIPTION:

- Write different questions on the small pieces of paper, use structures and tenses you need to practice
- Put them into a paper box
- Throw the box to the first pupil and close your eyes
- Pupils will send the box around the classroom, you say STOP
- Pupil who has the box in this time in his hands, opens the box, reads and answers the question
- This pupil sends the box, closes his eyes and says Stop

Reflection: According to the pupils' reaction all of them loved this game. We started our lesson with this activity for several times. We had lots of fun. The teacher can change questions for each lesson. I also asked pupils to write their own questions. They liked to think over the questions for their classmates. You must tell the pupils to be careful when throwing the box, all the pupils must watch the game. You can play this game with younger pupils - each of them wants to have the box. Pupils at the eight class did not want to have the box and answer the question. But it was the same game, they threw the box very quickly and they had fun too.

Photo Nr. 19, 20 – Magic Box (Jana Javůrková, 2017)

8.2 Postcards

During this activity pupils try to write their own sentences. It supports their fantasy.

ACTIVITY TYPE: individual writing activity

SKILLS: writing

AGE RANGE: 9 - 10

TIME: 25 minutes

MATERIALS: papers, colour pencils, pictures, photos, glue, scissors

DESCRIPTION:

- revise words concerning weather, write them on the board
- write sentence structures – Dear..., See you soon, Love,...
- let pupils choose pictures or photos
- pupils write sentences on the paper, check their answers
- pupils prepare paper as a postcard and create

Photo Nr. 21 – Poster (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: In my opinion it was a good activity for writing. They could imagine a different place in the world for their holiday. They also remembered useful structures for writing a postcard or a letter. We put postcards on the board and read them. Each pupil had a different postcard which I liked.

8.3 Scattergories

The main aim of this writing activity is practising vocabulary.

ACTIVITY TYPE: individual writing activity

SKILLS: writing

AGE RANGE: 9 - 10

TIME: 15 minutes

MATERIALS: paper, pen

DESCRIPTION:

- give a piece of a paper and a pen to everyone
- draw columns – one column per category (depends on age)
- say a letter, pupils try to write a word to each column beginning with this letter
- who fills it out, says stop

see example:

letter	verb	animal	Food and drink
L	listen	lion	lemon
O	open	octopus	orange

Reflection: It follows that pupils liked this game. When I played it with younger learners I let them work in pairs. I usually played it at the end of lesson. The most important thing was choosing the right categories and an appropriate letter so that pupils could be able to write some words. This game does not need special aid, it can be played whenever which all the teachers appreciate.

8.4 Question charts

This activity is suitable for practising how to make questions using a question chart.

ACTIVITY TYPE: writing and speaking activity

SKILLS: writing, speaking

AGE RANGE: 9 - 10

TIME: 25 minutes

MATERIALS: paper, pen

DESCRIPTION:

- draw the question chart on the board or use IWB

What time		have breakfast?
	do you	get up?
What		play?

Q.1

I OFTEN PLAY GOLF.

A NĚKDY HRAJI GOLF.   C NIKDY NEHRAJI GOLF.

B ČASTO HRAJI GOLF.   D OBVYKLE HRAJI GOLF.

IWB Nr. 10 - Question charts, slide 4

Word	Description
<input type="text"/>	MYT SI OBLIČEJ CLEAN YOUR...
<input type="text"/>	DĚLAT ÚKOL HAVE BREAKFA...
<input type="text"/>	VSTÁVAT GO BY BUS
<input type="text"/>	JÍT DO ŠKOLY GO TO SCHOOL
<input type="text"/>	HRÁT WASH YOUR FA...
<input type="text"/>	SNÍDAT GET UP
<input type="text"/>	JET AUTOBUSEM DO HOMEWORK
<input type="text"/>	ČISTIT SI ZUBY PLAY

IWB Nr. 10 - Question charts, slide 5

- Ask some pupils questions and write sample answers
I usually have breakfast at seven.
I usually play tennis.
- Ask pupils to write down more ideas for questions about daily habits
- Tell them to stand up and walk around the class asking other pupils
- Pupils can write down answers

Reflection: This activity was difficult for some pupils. It was necessary to help someone. It was better to start with revision of present tense and question structures. We said a lot of questions together. Pupils liked moving around the classroom. Teachers can change question structures and practise using modals.

8.5 Colour cards

The main aim is making sentences in the right order.

ACTIVITY TYPE:	individual folding activity
SKILLS:	writing
AGE RANGE:	9 - 10
TIME:	15 minutes
MATERIALS:	cards

DESCRIPTION:

- give coloured pieces of a paper to everyone, let pupils put the cards on the table according to the colours
- make sentences, write them down and translate

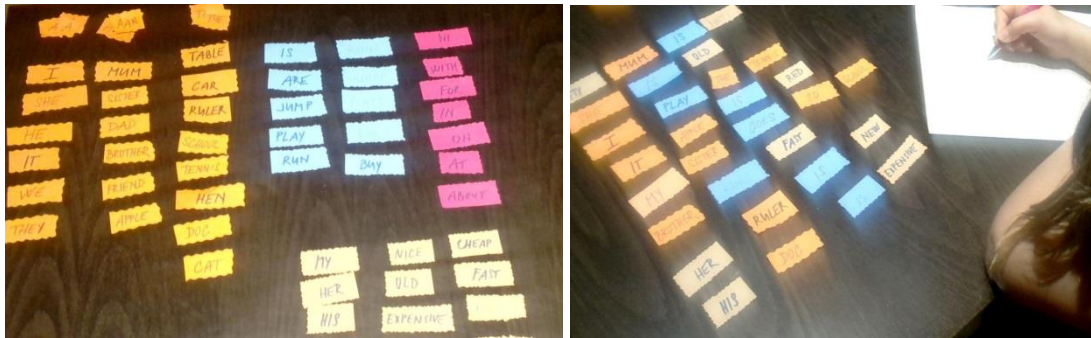

Photo Nr. 22, 23 – Colour cards (Jana Javůrková, 2017)

Reflection: Pupils usually like activities that are connected with folding and moving. In this case the problem was with some mistakes in grammar. So I suggested for my teacher colleagues to check sentences before writing down into their exercise-books. Pupils did not cross out but only change the cards. This method is good for pupils with dyslectics.

Závěr

Moji snahou bylo poskytnout učitelům dostupný metodický materiál, ve kterém by našli inspiraci. Pokusila jsem se vytvořit soubor didaktických pomůcek a her do hodin anglického jazyka, které jsou primárně určeny pro žáky prvního stupně. Jejich modifikace však umožňují začlenit vytvořený didaktický materiál i do vyšších ročníků. Zpracované pomůcky pozitivně motivují k práci i k učení. Všechny žáky by měly aktivně zapojit do vyučovacího procesu. Vzdělávání prostřednictvím zhotovených pomůcek je pro žáky více atraktivní.

Při vytváření aktivit jsem vycházela ze získaných informací ohledně potřeb žáků mladšího školního věku. Dbala jsem na promyšlení aktivit, kde žáci zapojí více smyslů najednou. Vytvořené pracovní listy a pomůcky jsou barevné a pro žáky poutavé. Činnosti se vzájemně propojují, mísí se zpívání, pohybování se po třídě dle pokynů, ale i činnosti související s jemnou motorikou. U většiny aktivit jsem používala dostupných materiálních prostředků. Vytvořila jsem vlastní pracovní listy a pomůcky, které působí na rozvoj tvořivosti, pozornosti, myšlení a vnímání žáků. Výuka byla podporována prací na dataprojektoru i interaktivní tabuli.

Chceme-li, aby výuka byla kvalitní a pro žáky zajímavá, je nezbytné využívat různé didaktické formy a metody s ohledem na potřeby jednotlivých žáků. V některých aktivitách pracuji s textem, jiné motivují žáky k mluvení nebo k vytváření rozhovorů. Mezi nejoblíbenější patřily hry, ať už stolní nebo ty, které využívají interaktivní tabuli.

Aktivita jsou zhotoveny tak, aby působily i na vytvoření sociálních vazeb mezi žáky a přispívaly k vytvoření příjemné atmosféry ve třídě. Ve výchovně vzdělávacím procesu má učitel své žáky vést také k samostatnosti i kritickému myšlení.

Součástí vypracování úkolu bylo srovnání učebnic. Vybrala jsem učebnice, podle kterých jsem měla možnost vyučovat na naší škole. Na prvním stupni se jedná o knihy české autorky Marie Zahálkové vydané Státním pedagogickým nakladatelstvím. Na druhém stupni se na naší škole vyučuje dle učebnic z řady Project 2 – 5, které byly vydány nakladatelstvím Oxford University Press. Zjišťovala jsem, jaké knihy předcházejí této řadě určené pro první stupeň. Mezi učebnice patří tituly Happy House, Happy Street nebo Project 1. Tyto knihy jsem porovnávala s knihami Marie Zahálkové. Zjištěných informací jsem využívala při sestavování jednotlivých aktivit.

Dalším cílem bylo ověřit všechny zhotovené materiály v praxi. Aktivity jsem zařadila průběžně během jednoho školního roku do svých hodin. Požádala jsem též kolegyně o odzkoušení všech aktivit. Dle jejich připomínek jsem jednotlivé části upravovala a dotvářela. Polovinu aktivit jsem doplnila přípravami na interaktivní tabuli. Podle reakcí dětí a mých kolegů si myslím, že vytyčených cílů se mi podařilo dosáhnout.

Seznam fotek

Photo Nr. 1: Monsters

Photo Nr. 2: Monsters

Photo Nr. 3: Monsters

Photo Nr. 4: My monster – homework

Photo Nr. 5: Bob´s day

Photo Nr. 6: Animal House

Photo Nr. 7: Peppa pig

Photo Nr. 8: Ask question

Photo Nr. 9: Board game

Photo Nr. 10: AZ quiz

Photo Nr. 11: Jeopardy game

Photo Nr. 12: Game

Photo Nr. 13: Game

Photo Nr. 14: Trevor Troll

Photo Nr. 15: Word Maze

Photo Nr. 16: You read, I write

Photo Nr. 17: Dominoes

Photo Nr. 18: Picture reading

Photo Nr. 19: Magic Box

Photo Nr. 20: Magic Box

Photo Nr. 21: Poster

Photo Nr. 22: Colour cards

Photo Nr. 23: Colour cards

Seznam IWB

IWB Nr. 1: Bob's day – slide 1

IWB Nr. 2: Animal House - slide 1, 4, 5, 7, 8

IWB Nr. 3: Ask question – slide 1, 2, 3

IWB Nr. 4: Board game – slide 2, 4

IWB Nr. 5: AZ quiz – slide 1

IWB Nr. 6: Jeopardy game – slide 1

IWB Nr. 7: The Trevor Troll – slide 2, 3

IWB Nr. 8: Word Maze – slide 2, 3

IWB Nr. 9: You read, I write – slide 2

IWB Nr. 10: Question charts – slide 4, 5

Seznam grafů

Graf 1: Baví tě skládání slov, vět z písmen?

Graf 2: Baví tě hra magic box?

Graf 3: Baví tě hry se slovíčky?

Graf 4: Baví tě hra piškvorky?

Graf 5: Baví tě stolní hry?

Graf 6: Baví tě více, když pracuješ sám nebo společně?

Graf 7: Baví tě pracovat na smartboard tabuli?

Graf 8: Baví tě hra AZ kvíz?

Graf 9: Baví tě zpívat anglické písničky?

Graf 10: Baví tě zpívat a zároveň tančit?

Graf 11: Baví tě poslouchání příběhů?

Seznam literatury

DOSTÁL, Jiří (2009). Interaktivní tabule ve výuce. Časopis pro technickou a informační výchovu. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého. ISSN 1803-537X

DVOŘÁKOVÁ, Hana (2002). *Pohybem a hrou rozvíjíme osobnost dítěte*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-693-4.

HUTCHINSON, Tom (2008). *Project 1 Third Edition Student's Book*. Oxford: University Press. ISBN 978-0-19-476300-4.

JANIŠ, Kamil, ONDŘEJOVÁ, Edita (2006). *Slovník pojmů z obecné didaktiky*. Slezská univerzita v Opavě, Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě. ISBN 80-7248-352-8.

LANGMEIER, Josef, KREJČÍŘOVÁ, Dana (2006). *Vývojová psychologie*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-1284-9.

MAŇÁK, Josef, ŠVEC, Vlastimil (2003). *Výukové metody*. Brno: Paido – edice pedagogické literatury. ISBN 80-7315-039-5

MAŇÁK, Josef (2003). *Nárys didaktiky*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita. Pedagogická fakulta. ISBN 80-210-3123-9.

MANĚNOVÁ, Martina (2014). *Pracovní listy v mateřské škole na 1. stupni základní školy*. Hradec Králové: Gaudeamus. ISBN 978-80-7435-499-1.

MOON, Jayne (2000). *Children Learning English*. Oxford: Macmillan. ISBN 978-0435240967.

NIXON, Caroline & TOMLINSON, Michael (2001). *Primary Activity Box*. Cambridge: University Press. ISBN 0-521-77941-3.

NIXON, Caroline & TOMLINSON, Michael (2005). *Primary Reading Box*. Cambridge: University Press. ISBN 0-521-54987-6.

PTÁČEK, Radek, KUŽELOVÁ, Hana (2013). *Vývojová psychologie pro sociální práci*. Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR. ISBN 978-80-7421-060-0

RAMBOUSEK, Vladimír (1989). *Technické výukové prostředky*. 1. vyd. Praha: SPN. ISBN 80-7066-227-1.

SCOTT A. Wendy & YTREBERG H. Lisbeth (1990). *Teaching English to Children*. London: Longman. ISBN 9 780582 746060.

SCRIVENER, Jim (2011). *Learning English*. Oxford: Macmillan Education. ISBN 978-0-230-72984-1.

SKALKOVÁ, J. (1999). *Obecná didaktika*. 1. vyd. Praha: ISV. ISBN 80-85866-33-1.

SKUTIL, Martin a kol. (2011). *Základy pedagogicko-psychologického výzkumu pro studenty učitelství*. Praha: Portál s.r.o. ISBN 978-80-7367-778-7.

VÁGNEROVÁ, Marie (1999). *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, s.r.o. ISBN 80-7178-308-0

VALÍŠOVÁ, Alena, KASÍKOVÁ, Hana (2007) *Pedagogika pro učitele*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 9788024717340.

ZAHÁLKOVÁ, Marie (2008). *Angličtina pro 5. ročník základní školy - Hello, kids!*. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, a. s. ISBN: 978-80-7235-385-9

ZACHAROVÁ, Eva (2012). *Základy vývojové psychologie*. Ostravská univerzita v Ostravě. ISBN 978-80-7464-220-3

ZOUNEK, Jiří (2006). *ICT v životě základních škol*. 1. vyd. Praha: Triton. ISBN 80-7254-858-1.

Internetové zdroje

BBC (2017). Methodology [online]. *Published on TeachingEnglish* [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: <https://www.teachingenglish.org.uk/article/methodology>

BEALE, Abby Marks (2013). Skimming And Scanning: Two Important Strategies For Speeding Up Your Reading [online]. *How to learn*. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.howtolearn.com/2013/02/skimming-and-scanning-two-important-strategies-for-speeding-up-your-reading>

BOWEN, Tim (2017). Methodology. [online]. *Teaching approaches: total physical response*. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.onestopenenglish.com/methodology/methodology/teaching-approaches/teaching-approaches-total-physical-response/146503.article>

BRITISH COUNCIL (2017). Learn English Kids. [online]. *Animal house*. [cit. 2017-02-20]. Dostupné z: <https://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/songs/animal-house>.

FUTONGE, Kisito (2017). *Jeopardy Betting Game*. [online]. *Eslgamesworld.com* [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.eslgamesworld.com/members/games/pptgames/index.html>

METODICKÝ PORTÁL RVP- 1. (2018). [online]. *5.1.2 Vzdělávací obor - Cizí jazyk – Poslech s porozuměním 2. období 1. Stupně*. Poznámky k úpravám očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu. [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10583>

METODICKÝ PORTÁL RVP- 2. (2018). [online]. *5.1.2 Vzdělávací obor - Cizí jazyk - Mluvení 2. období 1. Stupně*. Poznámky k úpravám očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu. [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10584>

METODICKÝ PORTÁL RVP- 3. (2018) [online]. *5.1.2 Vzdělávací obor - Cizí jazyk - Čtení s porozuměním 2. období 1. Stupně*. Poznámky k úpravám očekávaných výstupů a vzdělávacího obsahu. [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: <https://digifolio.rvp.cz/view/view.php?id=10585>

PEPPA PIG (2017). Cartoon. [online]. *Peppa Pig - fruit day*. [cit. 2017-10-23]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=qiEkKYlkJcg>

RŮST OSOBNOSTI (2017). [online]. *Omalovánky k vytisknutí*. [cit. 2017-01-21]. Dostupné z: <http://www.rust-osobnosti.cz/ke-stazeni/omalovanky-k-vytisknuti/omalovanky-k-vytisknuti08.html>.

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ. (2016) [online]. Praha: MŠMT, 2016. 165 s. [cit. 2018-01-05]. Dostupné z http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2016.pdf

SOCHOROVÁ, Libuše (2011). *Didaktická hra ve vyučování*. [online]. Metodický portál RVP [cit. 2017-02-13]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/s/Z/13271/DIDAKTICKA-HRA-A-JEJ.../>

SUPER SIMPLE LISTENING (2017). Songs. [online]. *Walking, walking*. [cit. 2017-02-13]. Dostupné z: <http://5www.supersimplelearning.com/songs/original-series/one/walking-walking>.

ZORMANOVÁ, Lucie (2015). *Výuka cizího jazyka u dětí mladšího školního věku*. [online]. *Metodický portál RVP* [cit. 2018-01-05]. Dostupné z: <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/19691/VYUKA-CIZIHO-JAZYKA-U-DETI-MLADSIHO-SKOLNIHO-VEKU.html/>

Příloha č. 10 - obrázky: <https://pixabay.com>

Seznam příloh

Enclosure Nr. 1: Monsters

Enclosure Nr. 2: Bob's day

Enclosure Nr. 3: Animal House – A, B, C

Enclosure Nr. 4: Ask question

Enclosure Nr. 5: Board game

Enclosure Nr. 6: Jeopardy game – A, B, C

Enclosure Nr. 7: Game – speak, draw and pantomime

Enclosure Nr. 8: Trevor Troll – A, B

Enclosure Nr. 9: Word Maze

Enclosure Nr. 10: You read, I write – A, B

Enclosure Nr. 11: Dominoes – A, B

Enclosure Nr. 12: Picture reading

Enclosure Nr. 1: Monsters

Bob's day

My name is Bob. I am thirty six years old. I live in London.

I am a doctor. I get up at six o'clock every day. I wash my face and brush my teeth. I have ham and eggs for my breakfast.

In the morning I drink a cup of tea. I put on a T- shirt and black trousers.

I go by car to my job. I work in the hospital. I like my job.

I help people every day.

At about five PM I have a cup of coffee and some biscuits.

On Mondays and Wednesdays I play tennis at the sports centre.

Every weekend I go cycling with my friends. I like chicken and potatoes for my dinner. I eat at home with my family at about half past six.

I have got a son. His name is Peter. He is 9 years old.

He is good at playing ice- hockey.

My daughter is twelve. She likes singing and dancing.

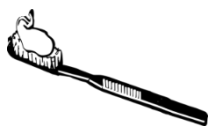

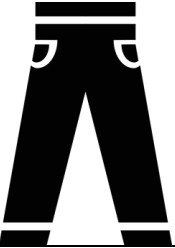
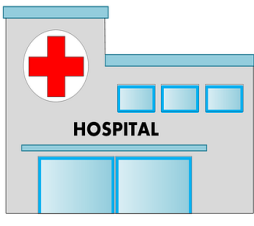
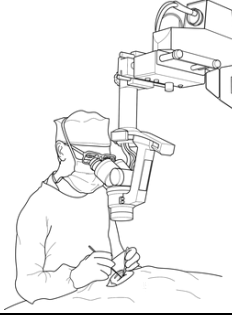

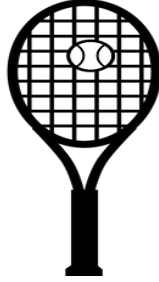

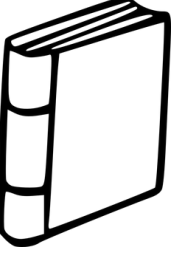

After dinner we walk with our dog in the park.

Then I watch the news on TV.

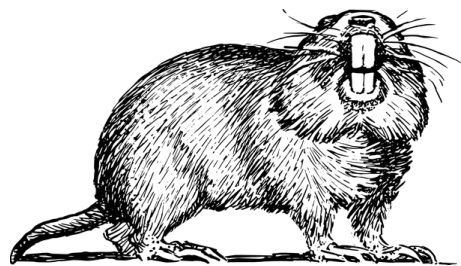
I go to bed at 10 PM but I don't sleep. I read a book for a while.

I love detective stories.

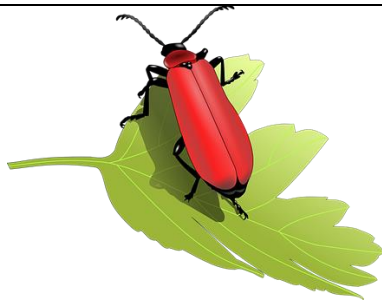
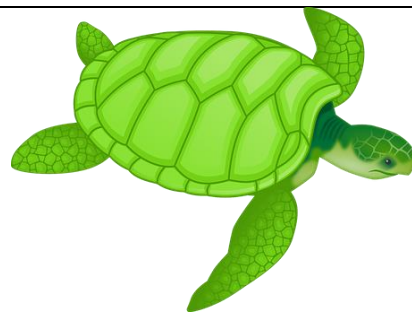
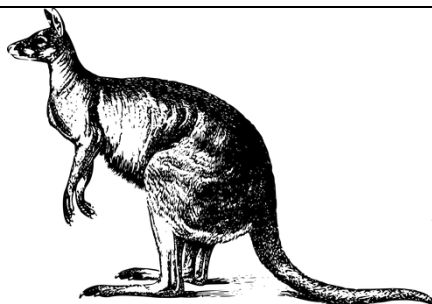
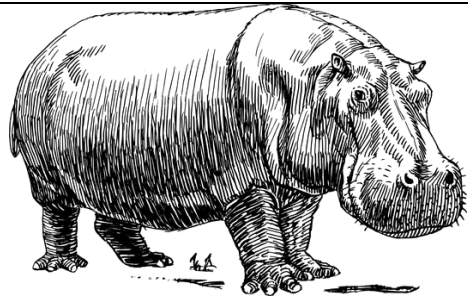
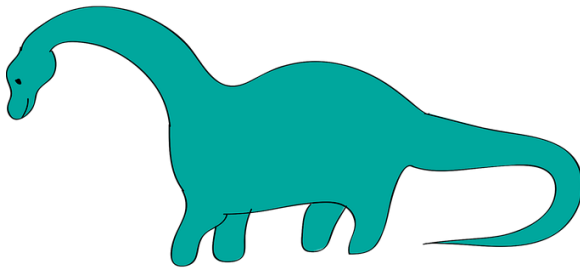
Cut the cards into pieces

			
			
		<p>at 6:30</p>	
			
		<p>36</p>	

Obrázky: <https://pixabay.com>

A gopher

A beetle

A bison

Enclosure Nr. 3 – Animal House, worksheet B: my house

A diagram of a house with a triangular roof and a rectangular body. The rectangular body is divided into eight numbered sections for labeling:

1.	2.
3.	4.
5.	6.
7.	8.

Animal house

There's a kangaroo in my kitchen.
There's a hippo in my hall.
There's a dinosaur in my dining room,
a hundred metres tall!

My house is full of animals.
I don't know what to do.
I think I'm going crazy.
I'm living in a zoo!

There's a bison in my bathroom.
There's a beetle in my bed.
There's a tortoise in my toilet,
with a hamster on his head!

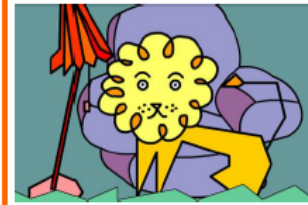
My house is full of animals.
I don't know what to do.
I think I'm going crazy.
I'm living in a zoo!

There's a gopher in my garden.
There's a tiger in my tree.
There's a lion in my living room,
he's watching my TV!

My house is full of animals.
I don't know what to do.
I think I'm going crazy.
I'm living in a zoo!

My house is full of animals.
I don't know what to do.
I think I'm going crazy.
I'm living in a zoo!
I think I'm going crazy.
I'm living in a zoo!

Song

Listen to this song <http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en/songs/animal-house>

Contributed by © Dave Holmes

www.britishcouncil.org/learnenglishkids

© The British Council, 2012 The United Kingdom's international organisation for educational opportunities and cultural relations. We are registered in England as a charity.

Enclosure Nr. 4: Worksheet Ask questions

Ask questions: **Have you got a car?**   *Yes, I have.*   *No, I haven't.*

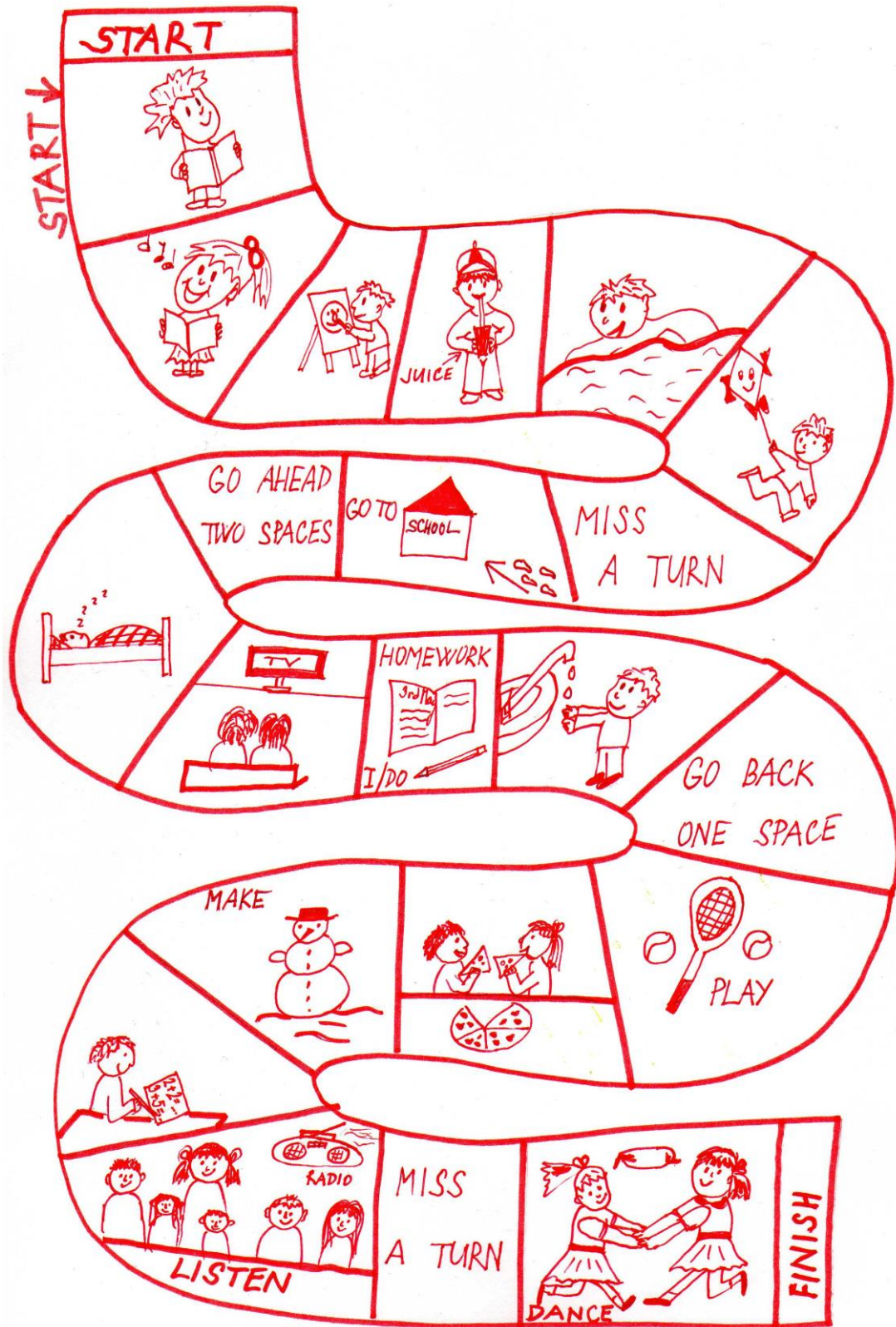
Has she got a pencil?   *Yes, she has.*   *No, she hasn't.*

A					
YOU	X		X		✓
PETER	✓		X	✓	
YOUR PARENTS	✓		X		✓
A FRIEND		✓			X
LUCY	X				

Ask questions: **Have you got a car?**   *Yes, I have.*   *No, I haven't.*

Has she got a pencil?   *Yes, she has.*   *No, she hasn't.*

B					
YOU		X		✓	
PETER		X			✓
YOUR PARENTS		✓		X	
A FRIEND	✓		X		
LUCY				X	✓

Worksheet A

<i>POINTS</i>	<i>100</i>	<i>200</i>	<i>300</i>	<i>400</i>	<i>500</i>
TOPICS					
ROOMS IN THE HOUSE					
THINGS IN THE HOUSE					
ANIMALS					
FOOD AND DRINKS					
CLOTHES					

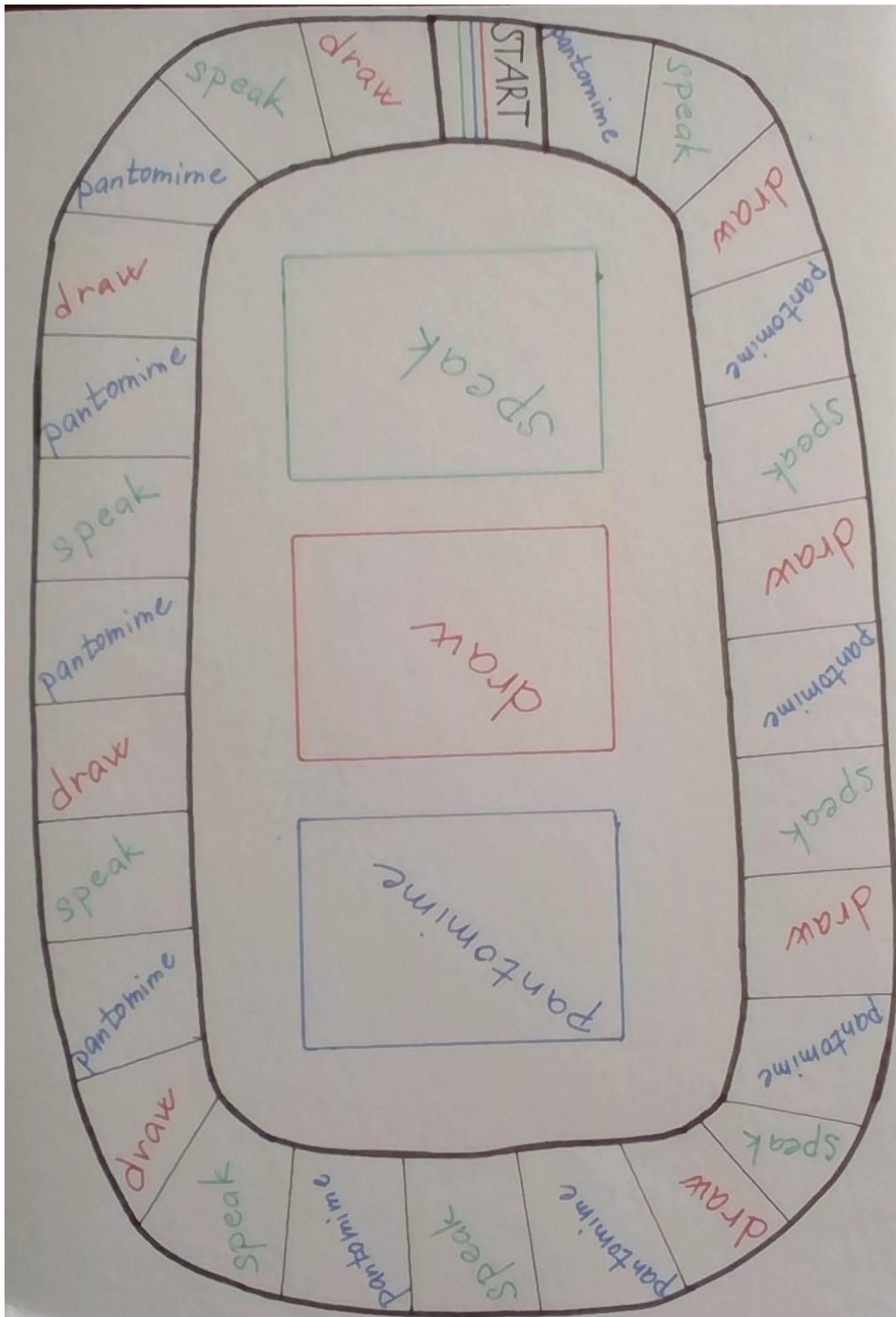
Worksheet B

<i>POINTS</i>	<i>100</i>	<i>200</i>	<i>300</i>	<i>400</i>	<i>500</i>
TOPICS					
ROOMS IN THE HOUSE	You can have a shower there	You can watch TV in this room	You cook lunch there	You park your car there	You can grow flowers there or only sit and relax
THINGS IN THE HOUSE	You switch it on and watch it	You want to read in bed at night, you switch it on	You wash your hands there	You sit on it or lie and relax, it's soft	You walk on it, it's on the floor, it's coloured and soft
ANIMALS	It's big and grey, with big ears and a trunk	It lives in water, it's a small animal, it can swim	It's quite big animal, you can ride on it	It gives us milk and meat	It can fly and sometimes speak, it can have different colour
FOOD AND DRINKS	It is made of milk, a mouse likes it too	This drink is white	People in Britain eat it at Christmas	It is red and oval vegetable, ketchup is made of it	It's sour, you put it into your tea, it's yellow
CLOTHES	You wear them on your hands when it is winter	You wear it especially in autumn, you put it on your T- shirt	You put them on your feet	Girls wear it in summer	You wear it on your head

Worksheet C

<i>POINTS</i>	<i>100</i>	<i>200</i>	<i>300</i>	<i>400</i>	<i>500</i>
TOPICS					
ROOMS IN THE HOUSE	BATHROOM	LIVING ROOM	KITCHEN	GARAGE	BALCONY
THINGS IN THE HOUSE	TV	LAMP	WASH-BASIN	SOFA	CARPET/RUG
ANIMALS	ELEPHANT	FISH	HORSE	COW	PARROT
FOOD AND DRINKS	CHEESE	MILK	TURKEY	TOMATO	LEMON
CLOTHES	GLOVES/ MITTENS	JACKET	SOCKS	DRESS	CAP

Enclosure Nr. 7: Worksheets GAME – speak, draw and pantomime

Cut into small pieces

PANTOMIME

A BUTTERFLY

AN ELEPHANT

A PIG

A DOG

A BEAR

A BABY

A SHARK

A POLICEMAN

A SPIDER

A TEACHER

A SNAKE

A FISH

A CAT

A MONKEY

A GIRAFFE

A PUPIL

A FOOTBALL PLAYER

A BIRD

Cut into small pieces

A T-SHIRT

JEANS

SCISSORS

A PEN

A TELEVISION

A DOOR

A FLOWER

A CUP OF TEA

A CUCUMBER

DRAW

A BOX

AN APPLE

A CARROT

AN EYE

A BOOK

A KNIFE

A WINDOW

A PEAR

Cut into small pieces   **SPEAK**

HAVE YOU GOT AN ELEPHANT
AT HOME?

CAN YOU READ WELL?

HAS YOUR MUM GOT LONG
HAIR?

WHAT'S THE MONTH?

HAVE YOU GOT A CAR?

WHAT TIME IS IT?

WHEN DO YOU GET UP?

WHAT'S THE DAY TODAY?

WHAT'S YOUR FAVOURITE
NUMBER?

WHAT'S YOUR FAVOURITE
COLOUR?

SAY IN ENGLISH: první, druhý,
třetí, čtvrtý, pátý

COUNT TO TEN – 1,2,3...

SING A SONG

HOW OLD ARE YOU?

SAY IN ENGLISH: dobrý, lepší,
nejlepší

WHERE DO YOU LIVE?

SAY IN ENGLISH: špatný, horší,
nejhorší

DO YOU PLAY TENNIS?

Read and colour.

This is Trevor Troll. He's short, fat and green. He's got purple hair and big orange eyes. His mouth is really big, but his teeth are small and yellow. He's got strong hairy arms with a tattoo of a red heart with the word 'Mummy' under it. He's got short legs and enormous feet. His toes are hairy and very dirty – so they're black. Trevor's nose and ears are really big and hairy too.

Today is his birthday and he's wearing his orange and black leopard-skin tunic. His cake is pink.

He isn't good-looking, but he's happy.

troll

Mummy

tattoo

tunic

heart

(Nixon, Tomlinson, 2005, s. 86)

Worksheet B – Trevor Troll

1. This is Traver Troll. T / F
2. He is slim and tall. T / F
3. He's got purple hair. T / F
4. His eyes are pink. T / F
5. He has got a tattoo on his arm. T / F
6. He likes his mum. T / F
7. He hasn't got a cake. T / F
8. His toes are clean. T / F
9. He's wearing a leopard-skin tunic. T / F
10. He is happy. T / F

Enclosure Nr. 9: Worksheet – Word maze

orange	cucumber	board	ruler	bin	shoes	rug	scissors
bed	banana	cooker	lamp	onion	milk	carrot	sofa
cupboard	tea	coat	workbook	lemon	door	potato	city
pen	apple	chalk	day	sugar	sweater	juice	jacket
T- shirt	egg	trousers	salt	pear	shower	skirt	cheese
cap	rice	shirt	cherry	window	jeans	wardrobe	butter
cup	roll	bread	tomato	pencil	desk	sink	ham

Worksheet A

**My ..... name is Julia. She is ..... years old.
She ..... a brother. His ..... is Jack. He is
older than Julia. He ..... playing football.**

**Julia is slim .... She has got blue ..... and
brown hair. Her hair is very..... She likes dancing
and ..... She has got a lot of ..... Her
favourite toy
is a ..... She is a happy .....**

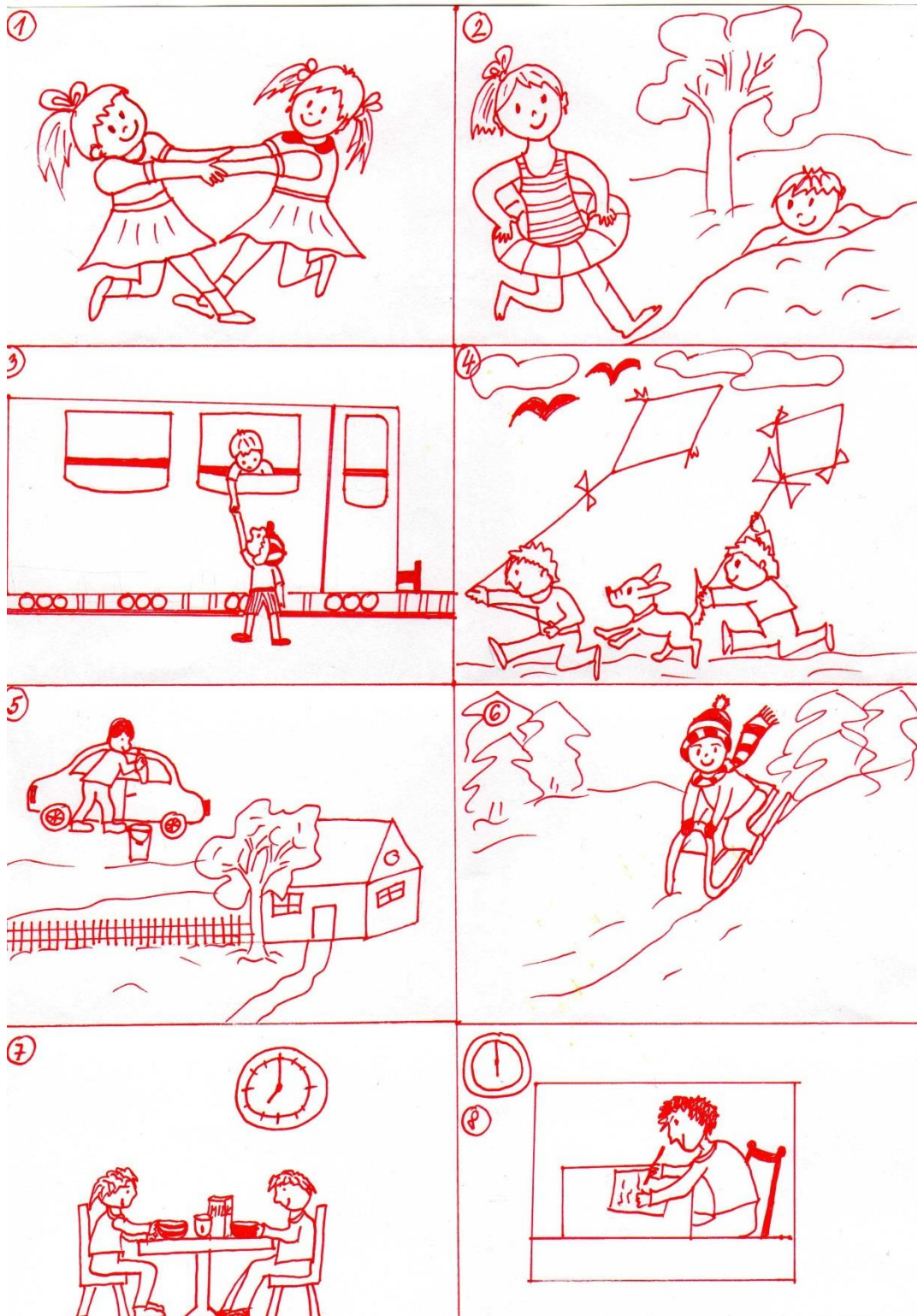
worksheet B

**My friend's ..... is Julia. She is nine years .....
She has got ..... His name is Jack. .... older
than Julia. He likes playing .....**

**Julia is slim and tall. She ..... blue eyes and brown
..... Her hair is very short. She ..... dancing and
skiing. She ..... got a lot of toys. Her .....
toy**

Enclosure Nr. 11: Worksheet A – Dominoes

<p>It's six o'clock in the evening. I am writing homework. I don't like it.</p>	<p>It's spring. There is an old tree outside our house. My dad is outside. He is cleaning his new car.</p>
<p>It's autumn. It is usually cloudy. The birds are flying. I can see two boys. Their names are Tom and Peter. They are happy. They are flying the kites. A dog is running with them.</p>	<p>It is the 1st July. The girls are dancing. They are happy. It's summer holidays. They don't go to school. They can go swimming and play games outside.</p>
<p>It's very hot. It is August. There is a girl. She is wearing a swimsuit. She isn't swimming. Her brother is in the river. He is enjoying it.</p>	<p>It's seven o'clock. I have breakfast. My brother has breakfast too. I like a bowl of cereals with milk for breakfast. I drink cocoa. Then we go to school.</p>
<p>It is January. There is a lot of snow everywhere. The trees are covered with snow too. I am sledging. It is my best hobby in winter.</p>	<p>I like travelling. Today I am going to my grandma. She lives in Prague. I can go by train alone. My friend is saying goodbye to me.</p>

(obr. Rûst osobnosti, 2017)

Circle the right word

The girl is **young** / **old**.

There is a **flat** / **house** / **room**.

The dog is **running** / **sitting** / **lying**.

I can see **two** / **three** / **four** animals.

It is windy / **sunny** / **foggy**.

The sun **is** / **isn't** / **are** shining.

The girl is wearing a **cap** / **sweater** / **skirt**.

She is **walking** / **skipping** / **skiing**.

The house **have got** / **has got** / **have** a door.

It's **summer** / **winter** / **season**